

Tusagassiuutit 2018

Kalaalit Nunaanni tusagassiuutinik misissuineq

ILSIMATUSAR

Umr

Green

Ilisimatuutut misissuineq Tusagassiuutit 2018

ukunangga tapiiffigineqarpoq:

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

NUNATSINNI ILISIMATUSARNERMIK
SIUNNERSUISOQATIGIIT
GRØNLANDS FORSKNINGSRÅD - GREENLAND RESEARCH COUNCIL

NIS

Siulequt	3
Siulequtsiussaq	5
Kalaallit Nunaanni tusagassiuuteqarnerup qanoq issusia.....	7
Kalaallit Nunaanni tusagassiuutininik atuineq	17
Kalaallit Nunaanni nutaarsiassat imaat 2018	27
Inerniliineq	41
Atuakkat najoqqutarineqartut.....	42

Siulequt

Tusagassiuutit kiffaanngissusillit tassaapput tamat oqartussaaqataaneranni tunngaviliisussat. Tamanna aamma atuuppoq Kalaallit Nunaanni tamat oqartussaaqataanerisa nutaraasup ineriartorneranut iluaqutaasussamik.

Taamaattumik pingaartuuvoq ilaanneerarluta tusagassiuutit tamat oqartussaaqataanerannik qanorpiaq ikorfartuisuunerisa qimerloortarnissaat, pilersuisuunerup ingerlarnganik aamma kikkut qanorlu oqaaseqartitaasernerat misissuiffigalugu.

Ilisimatusaatigalugu suliniut *Tusagassiuutit 2018* tassaavoq nunatsinni tusagassiorfiit sulinerannik erseqqissaaneq, paasiniarneqarluni kikkorpiaat ulluinnarni tusagassiuutiniittarnersut, adjunktip ph.d.-imillu ilisimatusartup Signe Ravn-Højgaardip siuttuuffigisaa.

Tusagassiornermut Immikkoortortaq Ilisimatusarfillu sinnerlugu tulluusimaaqaat nalunaarusiamik matuminnga saqqummersitsisinnaanngorsimagatta pilersaarutaavorlu ukiut allortarlugit taamatut misissuineramik tunngavilimmik saqqummersitsisalnissaq.

Neriutigaarput tusagassiuutit atuisullu misissuineq ilassilluarumaaraat tamatumalu aamma pilersikkumaaraa tusagassiuutit inuiaqatigiinni tamat oqartussaanerannik tunngavilimmi nakkutilliisutut atuuffimminnik qanoq nakkutilliinerat pillugu oqallitsitsineq.

Nuuk, ulloq 14. oktober 2018

Naja Paulsen

Immikkoortortami pisortaq

Tusagassiornermut Immikkoortortaq

Ilisimatusarfik

Siulequtsiussa

Tusagassiuutit 2018 tassaavoq Kalaallit Nunaanni tusagassiuutininik, tusagassiuutininik atuinermik tusagassiuutillu imarisartagaannik ataatsimoortumik misissuineq siulleq. Neriuppugut tassanga nalunaarusiaq manna malitseqartinneqartarumaartoq, ukiullu marlukkaarlugit tusagassiuutit qanoq innerat alaatsinaallugu taamatut misissuisoqartarsinnaajumaartoq.

Nalunaarusiaq allanneqarpoq paasiuminartuunissaa eqqarsaatigalugu, inunnit sapinngisamik amerlanerpaanit pissarsissutaasinnaaniassammatt – tusagassiuuteqarnermik ingerlatsisunit, qinikkanit, ilinniartunit innuttaasunillu tamanit tusagassiuuteqarnermik demokratiimillu soqutigisaqartunit.

Nalunaarusiaq manna malitseqartinneqassaaq ilisimatusarnikkut allaaserisamik (2019-imut pilersaarutaasumik), tassani immikkuualuttut amerlanerusut, naatsorsueqqikkallarnerit misissueqqissaarnerillu inernerit paasissutissiissutigineqarumaarlutik.

Nalunaarusiap immikkoortuani suullermi Kalaallit Nunaanni tusagassiuuteqarnerup qanoq issusia oqaluttuarineqarpoq, tusagassiuutit nutaarsiassaqaqtitsisut tusagassiuortullu taakkunani sulisut eqqartorneqarlutik. Immikkoortumi suullermi tassani paasissutissat Naimah Hussainimit katersorneqarlutillu suliarineqarput.

Immikkoortup aappaani innuttaasut tusagassiuutininik atuinerat allaaserineqarpoq, tusagassiuutit nutaarsiassaqaqtitsisut suut, sumi kikkunnillu atornerarnerat oqaluttuarineqarluni. Immikkoortup aappaani paasissutissat Signe Ravn-Højgaardip katersorlugillu suliarai. Paasissutissat taakku aammattaaq kalaallisut atuakkiami ilinniummi "Tusagassiornerup tunngavii"-ni saqqummersussami ilaassapput.

Immikkoortut pingajuat Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit nutaarsiassaqaqtitsiviusut imarisaasa misissorneqarneranni paasisanik imaqarpoq, soorlu tusarfiit kikkut tusagassiuutini oqaaseqaqtitaagajunnerannik. Immikkoortumi tassani paasissutissanik katersuullunilu suliarinnittuuvooq Signe Ravn-Højgaard, ikiortigalugit Ilisimatusarfimmeersut Andreas Wille, Bibi Nathansen aamma Harry Enggaard. Tusagassiornermik ilinniaqatigiit arlariit peqataasimapput kodeskemap misilinneqarnerini periaatsimillu nalerisaanermi.

Atuakkat najoqqutassarsiorfissat allattorsimaffiat nalunaarusiap kingornatungaaniippoq.

Svend Møller paasisimaqarluartutut nalunaarusiamik nutserisuuvoq, Mariia Simonsenilu taamatuttaaq oqaatsinik ilisimasaqarluarluni allaaserisanik kukkunersuiisuuvoq. Tone Julskjær takussutissanik grafikkilortuuvooq Signe Ravn-Højgaardilu suliamik aqutsisuulluni.

Qutsavigerusuppavut nalunaarusiap suliarineqarnerani peqataasut, oqaaseqarfiginittarsimasut taamalu suliniummut tapersersuisut tamaasa. Minnerunngitsumik qutsavigaavut Ilisimatusarfik, Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiit kiisalu Ilinniartitaanermut, kulturimut, ilisimatusarnermut ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, tamarmik aningaasatigut tapersersuimmata.

Tusagassiornermut Immikkoortorta, Ilisimatusarfik

Naja Paulsen, Signe Ravn-Højgaard, Mariia Simonsen, Naimah Hussain, Ida Willig

ILISIMATUSAREFIK

Ums

ind

ILISIMATUSAREIK

University of Greenland

Kalaallit Nunaanni tusagassiuuteqarnerup qanoq issusia

Tusagassiuuteqarnek pillugu Suleqatigiissitaq 2010-mi nalunaarusiormalli, kiisalu Nordicom Kalaallit Nunaanni Savalimmiunilu tusagassiuutit pillugit 2009-mi taamatuttaaq nalunaarusiormalli, Kalaallit Nunaanni nutaarsiassaleriffiusunik tusagassiuuteqarnek pillugu paasisanik nalunaarsuisoqarsimangilaq. Nalunaarusiap matuma immikkoortua siulleg manna 2018-imi tusagassiuutinik nutaarsiassaleriffiusunik naatsumik allaaserinninneruvoq Hussain 2018-imi (saqqummersussamik) tunngaveqartoq. Sammineqartut tassaapput tusagassiuutit aningaasaqarnerat, sulisut qanoq katitigaanerat tusagassiuutillu sunik imassaqartinneqarnerat. Tusagassiuutit imarisaat tamakku nalunaarusiap immikkoortuisa pingajuanni peqqissaarnerusumik misissorneqassapput, taamaattumillu immikkoortumi matumani tusagassiuutini assigiinngitsuni tusagassioriaatsip, journalistikkip, qanoq ittuunera naatsuinnarmik sammineqarpoq. Allaaserinninneq tamanna nalunaarusiap immikkoortuinut allanut tunngaviussaaq, taakkunani erseqqinnerusumik sammineqarumaarmata Kalaallit Nunaanni ukiumi 2018-imi tusagassiuutinik atuineq tusagassiuutillu imaat.

Matumani saqqummiussat sisamanik immikkoortoqarput. Siullermik KNR sammineqarpoq, taava Mediehuset SermitsiaqAG, immikkoortullu pingajuanni allaaserineqarput tusagassiuutit allat, tassa najukkani tusagassiuutit, atuagassiat allallu. Naggataatigut tusagassiuuteqarnerup ataatsimut isigalugu qanoq issusianut tunngatillugu taasariaqartut allat katersorneqarput, aamma tusagassiorit paasisutissiisartullu Kalaallit Nunaanni 2018-imi tusagassiuuteqarnermi suliaqartut katillutik qassiunerat takussutissaqartinneqarluni.

Inuiaqatigiinnut kiffartuussisussaataasoq KNR

Kalaallit Nunaata Radioa/Grønlands Radio 1958-imi pisortatigoortumik atoqqaartinneqarpoq, naak 1920-kkunnili Kalaallit Nunaanni tamatigut tamaanaartumik radiukkut aallakaatitsisoqartarsimagaluartoq. Tv nunamut tamarmoortoq 1982-imi atulerpoq, internettikkullu nittartagaq knr.gl 1996-imi aallartippoq. Ullumikkut KNR public servicetut radio, tv internettilu atorlugit inuiaqatigiinnut kiffartuussiviuvoq.

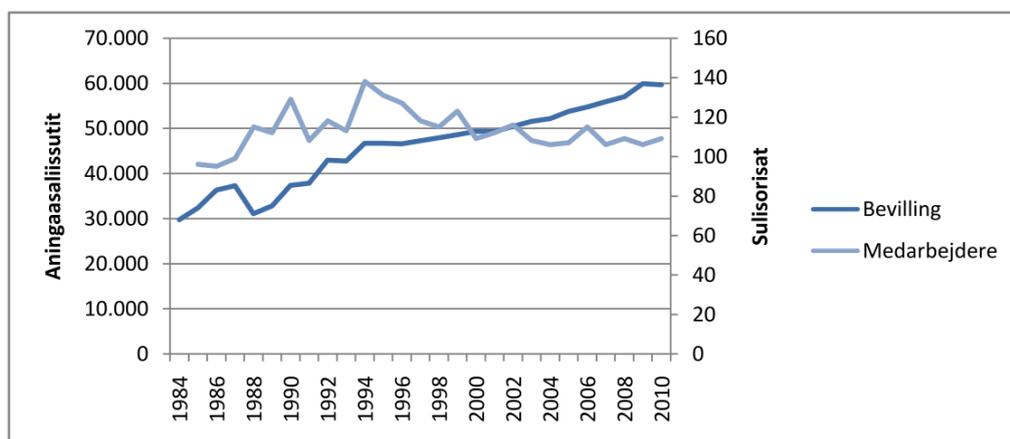
Aningaasaqarnikkut tunngavissat

KNR nunatta karsianit aningaasalersugaaneruvoq. Pisortat KNR-imut tapiissutaat aningaa-sanut inatsisip ukiumoortumik isumaqatigiinniutaasarnerisigut aalajangersarneqartarput¹.

KNR 2018-imi 68,3 mio. kr.-nik aningaasaliiffigineqarpoq, ukiuni siuliini aamma taama-tupajaaq amerlatigisunik tapiiffigineqarsimalluni. 2017-imi 68 mio. kr.-nik aningaasaliiffigineqarpoq. Taakku saniatigut tusagassiorfik inuiaqatigiinnut kiffartuussisussaataasooq taanna 2017-imi 5 mio. kr.-nik allanik isertitaqarpoq. Aningaasat taakku ilaatigut ussasaarutigut, sponsoritigut aammalu radiukkut nalunaarutigut pilluaqqussutigullu tusarnaarumaneqartaqisutigut isertitaapput. Isertitat allat ukiuni kingullerni 5 mio. kr.-t missaanniittuarsimapput, naak taakku ikiliumaarnerat Tusagassiuuteqarneq pillugu Suleqatigiissitat 2010-mi siulittuutigisimagaluaaraat.

Kikkut tusagassiorpat?

Kikkulli tusagassianik suliaqartarpat? KNR-imi sulisut qassiunersut takugaanni siornatigornit ikilisimanerat malugisassaavoq. KNR-imit ilisimatitsissutigineqarpoq 2017-imi katillugit 87-it tassani sulisorineqarsimasut, 2016-imilu 92-it sulisorineqarsimallutik, tassa 1980-ikkut kingornatigut aatsaat taama ikitsigalutik. Soorlumi tabelimi matumani (tusagassiuuteqarneq pillugu nalunaarusiamit 2010-meersumit pisumi) takutinneqartoq, ukiut ingerlaneranni KNR 100-t 140-llu akornanni sulisoqartarsimavoq.

Tassa KNR-imi sulisut ikiliartorput. Sunilli isumagisassaqarpat? KNR-imi nutaarsiassalerineq aaqqissuisoqarfinit immikkoortunit arlalinnit isumagineqarsimagaluarpoq, taavali radiukkut, tv-kkut internettikkullu nutaarsiassalerinermi aaqqissuisoqarfiit 2017-ip aallartinneranit nutaarsiassanik aaqqissuisoqarfimmut ataatsimut kattunneqarput. Nutaarsiassanik aaqqissuisoqarfimmi tassani sulisut ima agguataarsimapput:

Tusagassiortut	17
Tusagassiortoq, Danmarkimi	1
Redaktionssekretæri tusagassiortorlu	1
Oqaatsinut aqqissuisoq tusagassiortorlu	1
Nutaarsiassalerinermut pisortaq	1
Akisussaalluni aqqissuisoq	1
Aqqissuisut	3
Tusagassiortunngorniat	2
Nutserisut	3
Katillugit	30

Tv-mi aqqissuisoqarfimmi, tv-kkut aallakaatitassanik nutaarsiassaangitsunik suliaqarfiusumi, ataatsimik tusagassiortoqarpoq, pingasunik aqqissuussisartoqarluni, ataatsimik aqqissuisoqarluni arlalinnillu aallakaatitassionermik sulisoqarluni. Radiumi aqqissuisoqarfimmi (radioaviisileriffiunngitsumi, aallakaatitassanilli allanik suliaqarfiusumi) 11-nik tusagassiortoqarpoq, marlunnik aqqissuisoqarluni ataatsimillu tusagassiortunngorniaqarluniⁱⁱ.

Suut aallakaatinneqartarpat?

Inuiaqatigiinnik kiffartuussinissamik isumaqatigiisummi KNR "nunami tamarmi katersor-tarfittut" taaneqarpoq. Tassanngaanniillu aallakaatinneqartartut misissuataaraanni malugisariaqarpoq ukiuni kingullerni arlalitsigut allannguuteqartoqartoq, pingaartumik tv-kanalip nammineq aallakaatitassianik sammisaqarfittut allanngortinneqarneratigut. KNR TV-ip 2009-mi aallakaatitaasa "taamaallaat" 8 procentii nammineq aallakaatitassiaasimapput, sinneri tassaallutik pingaartumik Danmarks Radiomit (DR) pissarsiat. Pingaarnersiueqqinnikkulli nammineq aallakaatitassiat, allanik suleqateqarluni aallakaatitassiat aammalu aallakaatitassiat allagartalersorlugit kalaallisuunngortitat aallakaateqqeqattaarneqartartut sallinnngortinneqarput. Tamatuma peqatigisaanik KNR2 pilersinneqarpoq, tassani ilaatigut Inatsisartut upernaakkut ukiakkullu ataatsimiinneri aamma timersorneq aallakaatinneqartarlutik. Imaappoq ulloq unnuarlu ataannartumik tv-kkut aallakaatitsisoqartarunnaarpoq, takusassialli killeqarnerusut aallakaatinneqartalerlutik ullornerani aallakaatitsiunnaarallartoqartarluni, namminerli aallakaatitassiat takutinneqarnerusalerlutik, toqqorsivimmit aallakaateqqitassanik ilaartorlugit. Tamatuma peqatigisaanik Kalaallit Nunaanni digitalimik siammarterutit aqqissuuteqqinneqarnerisigut DR-ip kanalii isiginnaarneqarsinnaangorput.

Radioaviisi aamma ukiuni kingullerni allanngorpoq. Siusinnerusukkut ullormut tallimiarluni kalaallisut qallunaatullu nutaarsiassanik aallakaatitsisoqartarpoq, 2014-imilli ulluinnarni nalunaquttap-akunneri tamaasa nutaarsiassaqaartitsisoqartalerpoq nal. 7-nit 20-nut. 2018-imi ukiarneranit ullormut aallakaatitakkat ikilineqaqqipput, taamalu ullormut arfineq-marloriarluni

nutaarsiassanik aallakaatitsoqartalerpoq, nalunaaquttap-akunneri tamaasaanngitsoq. Tv-kkut nutaarsiassaqaartitsivik **Qanoroq** ulluinnarni ullormut ataasiarluni nal. 19 aallakaatinneqartarpoq, qallunaatullu allagarsersorlugu aallakaateqqinneqartarluni nal. 22, DR2-kkullu takutinneqartumik sapaatip-akunneranut ataasiarluni nutaarsiassanik qiniataakkanik aallakaatitsisarpoq, aamma KNR1-imi sapaatip-akunnerata naanerani aallakaatinneqartartumik.

Ukiut ingerlaneranni aammattaq oqalliffinnik aalajangersimasunillu itisileriffiusunik aallakaatitsisoqartarpoq. Taamaattut 2018-imi makkuupput:

Sinerissatsinnit: Sinerissami aallakaatitassiorlut immersugaat. Nutaarsiassat tunngavigalugit aallakaatittagaq **Isummorsorfik**, marsimili unittoq nutaarsiassalerisut Inatsisartunut qinersinissamut tunngasunik suliaqalermatali. Politikikkut itisileriffik **Qiviarfik**. Taannali aamma qinersisoqassamaalermalli marsimi unippoq, tassani aallakaatitsinerimi ingerlatitsisusoq qinigassanngortittunut ilaammat. Aamma taasariaqarpoq inuusuttunut aallakaatitassiaq **Kassoq**.

Aliikkutassiani taasassaapput inuusuttunoortoq **Senior Wowow** meeqqanoortorlu **Junior Wowow**. Kiisalu nerisassaleriffik **Mamarisavut** aallakaatitassamaarneqarpoq. Toqqaannartumik tv-kkut aallakaatitaqarsimavoq arlalinnik, eqaarsaartunik takusassiaqarluni oqaasilerinermillu ilinniartitsisoqarluni (Oqaasileriffik suleqatigalugu). Tamakkua saniatigut timersortunik aallakaatitsinerit toqqorsivimmillu aallakaateqqitat taasariaqarput.

Radiumi aaqqissuisoqarfik arlalinnik aalajangersimasunik aallakaatittagaqarpoq: Ullaakkut aallakaatittagaq **Nunatta Nipaa**, **Puillasoq** aamma **Inuiaat Tillernerat**. Tamakku saniatigut nalorsitsaarinerinik nipilersukkanillu aallakaatitat arlalilit meeqqanullu aallakaatitassiat taasariaqarputtaaq.

Tusagassiorfik SermitsiaqAG: Aviisit nuna tamakkerlugu saqqummersartut

“Tusagassiorfik SermitsiaqAG” ullumikkut nalunngisarput 2010-mi pilersinneqarpoq aviisit marluk Sermitsiaq aamma Atuagagdliutit/Grønlandsposten (AG) kattummata tusagassiuutininik ingerlatsivimmi ataatsimuulerlutik. Kattunermut pissutaavoq aningaasatigut ingerlanerliorneq, ilaatigut aviisit naqiterneqartartut ikiliartornerannik aviisillu nassiussuunneqartarnerannut tapiissuteqartarnerup 2013-imi atorunnaarneranik tunngaveqartoq. Aviisilli oqaluttuarisaanerit qanganisaavoq, tassa Atuagagdliutit 1861-imi pilersitaagamik, Grønlandsposten 1942-mi Sermitsiarlu 1958-imi. Tusagassiorfik SermitsiaqAG ullumikkut aviisinik naqitanik sapaatip-akunneranoortunik marlunnik, internettikkut nittartakkamik nutaarsiassaqaartitsiviusumik ataatsimik, annonceaviisimik agguattakkamik, Nuuk Ugeavis, kiisalu atuagassianik assigiinngitsunik saqqummersitaqartarpoq.

Aningaasatigut tunngavissat

Tusagassiorfik SermitsiaqAG aningaasaateqarfimmit inuussutissarsiutigalugu ingerlatamit aningaasalersugaavoq, ingerlatsisuisalu tassaanerarpaat ingerlatsivik politikikkut aningaasarsiornikkullu immikkut soqutigisanut pituttorsimanngitsoq. Ingerlatsivimmi pisortaavoq Christian Schultz-Lorentzen, 2017-imi taamatut atorfinittoq, siulersuisoqarporlu siulittaasoralugu qallunaq tusagassiuutinik ingerlatsinermik sammisaqartoq Jørgen Ejbøl.

Tusagassiorfik 2016-imi 2017-imilu Namminersorlutik Oqartussanit 1,5 mio. kr.-nik tusagassiuutitut tapiissutisivoq, ingerlatsinermut atugassaminik. 2018-imi tapiissutissat suli tunniunneqanngillat tapiissutit kingumoortumik tunniunneqartarmata. Ukiuni kingullerpaani suliniutinut aalajangersimasunut atugassanik tapiissutisimanngilaq. Tamakku saniatigut aningaasarsiutaasut tassaapput aviisinik tunisaqarnermi isertitat kiisalu annoncit, pingaartumik atorfinnik inuttassarsiussinerit nittartakkakut job.sermitsiaq.ag-ikkut saqqummiunneqartatut.

Soorlumi silarsuarmi killermi nunani allani taamaattoq, Kalaallit Nunaanni aviisit naqitertakkat ukiut ingerlaneranni ikiliartuinnarsimapput, 1980-ikkunni '90-ikkunnilu 6.000-inngorlugit amerlaningorlugilluunniit naqiterneqartarsimagaluarlutik Sermitsiaq 2017-imi 2.163-nngorlugu naqiterneqarsimalluni AG-lu 2.000-inngorlugu. Kisianni internettikkut nittartagaq atuartartorpasuaqalersimavoq.

Tusagassiorfimmi suut suliarineqartarpat?

Tusagassiorfiup suliai pingaernerit tassaapput aviisit naqitikkat Sermitsiaq aamma AG, tamarmik sapaatip-akunneranut ataasiarlutik saqqummersinneqartatut. Sermitsiami politikki aamma inuussutissarsiorneq sammineqarnerupput, AG ulluinnarni inuusaatsimut kulturimullu tunnganerusunik sammisaqarfiusarluni. Aviisilli taakku imarisaat imminnut assingupput, taakkunani marlunni tamani politikikkut pisartut annertuumik sammineqartarlutik. Tusagassiorfimmu ilaapputtaaq nittartagaq ullormut nutaarsiassaqaartitsiviusoq, annonceaviisi akeqanngitsoq, Nuuk Ugeavis, kiisalu arnanut atuagassiaq "Arnanut" timmisartumilu atuagassiaq "Suluk", Air Greenland suleqatigalugu saqqummersinneqartartoq. Siornatigut allanik saqqummersitaqartaraluarportaaq, soorlu Oil & Gas, Arctic Journal, najukkani atuagassiat Tamanut Kujataani aamma Tamanut Avannaani, taakkuli matoreerput.

Kikkut allaaserisanik allattarpat?

Sermitsiami aaqqissuisup Poul Krarupip saniatigut tusagassiorlut pingasut allaaserinnittusarput, AG-mi tusagassiorlutumik ataatsimik ikinnerullutik, tassa aaqqissuisup Christian Schultz-Lorentzenip saniatigut tusagassiorlutumik sisamanik aviisip imasaanik allaaserinnittussaqaqmat. Nittartakkap sulisoqarnera annertusineqarsimavoq, tassa aviisit marluusut sulisui sapaatip-akunnikkaartumik paarlakaallutik ataasiakkaarlutik nittartagalerisuusarsimagaluarput, maannali immikkut aaqqissuisoqarfivinngorsimavoq. Tassani Jørgen Schultz-Nielsen aaqqissuisuavoq, tusagassiorlutullu Danmarkimi najugaqartup saniatigut tusagassiorlut allat marluk sulipput, ilaatigut aamma nutserisutut. Tusagassiorfimmi aamma sulipput nutserisut pingasut pingaartumik aviisit naqitat imaannik suliaqartut, kiisalu assilliisoq ataaseq.

Najukkani tusagassiutit ikileqaat

Najukkani tusagassiuteqarneq Kalaallit Nunaanni qangaanit aallunneqarluarsimavoq, namminneq piumassutsiminnik sulisut eqiasuitsut ingerlatsisorinerullugit. Najukkanili aviisit radiullu ukiuni kingullerpaani ikilissimapput.

Najukkani aviisit

1980-imi illoqarfinni nunaqarfinnilu 21-ni aviiseqarsimavoq, ullumili ikittuaraannangorsimapput. Kingullertigut SermitsiaqAG-ip najukkani aviisutini marluk matuai, tassa Tamanut Kujataani aamma Tamanut Avannaani. Najukkani aviisit annerit ullumikkut ukuupput: **Kujataamiu Nutaaq**, Qaqortumi naqiterneqartartoq 1989-imi taama ateqarluni atuuttoq. Aviisimik ingerlatsisuuvoq Ib Benjaminsen, akisussaalluni aqqissuisuullunilu imarisaanik allattuullunilu ilusilersuisuullunilu naqiterisuuvoq, kisimiilluni suliffeqarfiutaani Q-offset, Qaqortoq-mi naqiterneqartarluni. Aviisi ussassaarutaanerusunik imaqarpoq najukkamili nutaarsiassanik imaqartarlunissaaq. **Sivdleq** Sisimiuniittoq suliffeqarfiup imminut pigisup ingerlataraa, 1991-imiilli saqqummertarsimasooq. 2.800-nngorlugu naqiterneqartarpoq Sisimiut Offset-imi, akeqanngitsumik illunut agguanneqartarluni internettikkoortinneqartarlunilu. Akisussaalluni aqqissuisuuvoq Johannes Müller, aviisillu imarineruai ussassaarutit najukkami suliffeqarfinneersut, aammali pisimasunik nutaarsiassaminernillu allaaserisanik atuagassaqartitsivoq. Akeqanngitsumik illunut agguanneqartartoq **Nuuk Ugeavis** Tusagassiorfiup SermitsiaqAG-ip ingerlataraa, imarinerullugit ussassaarutit, aammali illoqarfimmi nutaarsiassanik ataasiakkaanik pisimasunillu allaaserinniffiusarluni. Taakku saniatigut allanik minnerusunik aviiseqarpoq, Maniitsumi **Nipi Avis**, ullut 14-ikkaarlugit saqqummertsartoq illoqarfiup radiuanut Nipi FM-imut ilagitillugu ingerlanneqartoq. Ilulissani qangali aviisiuuvoq **Iluliarmioq**, ukiualuilli matuma siornatigut matuneqartoq. Maannali illoqarfik aviisitaqqissimavoq, Iluliarmiut Aviisiat, inummit ataatsimit ingerlanneqartoq pingaartumik ussassaarutinik, horoskopinik assigisaannillu imaqartarluni.

Najukkani radioqarneq/tv-qarneq

1996-imit 2007-imut 9-13-inik najukkani radioqarsimavoq nipilersukkanik aallakaatitsinerusartunik, ussassaarutitigut bingortitsinertigullu aammali aallakaatitassanik KNR-imut tunisaqartarnermikkut aningaasarsiorlutik. 2018-imi Namminersorlutik Oqartussat najukkani radiunut 16-inut tv-inullu 4-nut ukununga aallakaatitsinissamut akuersissuteqarsi-mapput:

Aasiaat FM 99 MHz	Aasiaat
Qeqertarpaat Tusaataat	Aasiaat
Inuit Voice	Sisimiut
Tusaataat-Sisimiut Media	Sisimiut
Sisimiut TV	Sisimiut
GRAM	Ilulissat
Nanoq FM 100 MHz	Nuuk
Seekon Radio	Qaqortoq
Paamiut Lokalradio	Paamiut
Tusaat-TV Aasiaat	Aasiaat
Arfivik TV	Qeqertarsuaq
Nuuk TV – Radio	Nuuk
Nuuk TV	Nuuk
Ilimmaasaq FM	Narsaq
Radio Upernavik 93 MHz	Upernavik
Ice FM	Nuuk
Nipi FM - Maniitsoq ApS	Maniitsoq
Voice of Greenland	Nuuk
Inuunerup Nipaa (Den Grønlandske Frikirke)	Qaanaaq, Kullorsuaq, Ilulissat, Sisimiut, Nuuk, Paamiut, Qaqortoq aamma Tasiilaq.

Siornatigut nunami tamarmi najukkani aallakaatitassiorfiit 25-t missaanniittut atuussimagaluarput, tamarmik taamaallaat namminneq kajumissutsiminnik sulisunit eqiasuitsunit ingerlanneqartut. KNR-ip nammineq sulianik aallakaatitsinerusunngorlugu allanngortinneqarnerata kingorna najukkani aallakaatitassiorfiit tamakku aallakaatitassianik tunioraasuujumaarnerannik siulittuutit eqqutinngitsoorput, KNR-ip 2017-imut ukiumoortumik

nalunaarutaani allassimasutut ullumikkut najukkani tv-utileqatigiit aallakaatitassiorlut pingasuinnanngorsimmamata (takuum KNR-ip ukiumoortumik nalunaarutaa 2017).

Najukkani peqatigiiffiit tv-mik radiumillu ingerlataqartut kattuffiat NTK 2018-imi aningaasanut inatsisitigoortumik 1,9 mio. kr.-nik aningaasaliiffigineqarpoq, aningaasallu taakku pingaartumik atorineqarput pikkorissarnernut, aallakaatitassiornermut tapiissutitut aamma tunngaviusumik tapiissutitut. Kattuffik ilaasortat akiliutaasigut aningaasalersugaavoq 2018-imi 20-nik ilaasortaqluni. Najukkani peqatigiiffiit najugaqartut namminneq suliniuteqarnerisigut ingerlanneqarajupput, tusagassiorlutut journalistiskimik aallakaatitassianik suliaqarfiorpiarnatik imaluunniit suliaqarfiunatik, tusagassiorlutut ilinniarsimasunik atorfeqartitaqartarnerat qaqtigoormat. Stationilli taakku ilaat aallakaatitassianik KNR-imut tunisaqartaannarput, sinerissamit aallakaatitassiat KNR-imit qujarunneqartarmata.

Atuagassiat webbili

Atuagassiat Tusagassiorfiup SermitsiaqAG-ip saqqummersittagaasa marluusut (Arnanut aamma Suluk) saniatigut atuagassiat Anu Una, Unu Business aamma TimiUna namminersortumit saqqummersinneqartarput. Atuagassiaq inuusaatsimut tunngasunik imaqartinneqartartoq Anu Una ukiumut arfineq-pingasoriarluni saqqummertarpoq, 2.000-inngorlugu naqiterneqartarluni. Timersornermut tunngasunik atuagassiaq TimiUna ukiumut sisamariarluni saqqummertarpoq, 4.500-nngorlugu naqiterneqartarluni. Taavalu Una Business ukiumut pingasoriarluni saqqummertarpoq 7.700-nngorlugu naqiterneqartarluni. Atuagassiat taakku pingasut tamarmik tuniniaanikkut isertitatigut ussassaarutigullu aningaasalersugaapput.

Eqqumiitsuliorneq kulturilu pillugit atuagassiaq Neriusaaq ukiumut marlussoriarluni saqqummertarpoq. Namminneq piunassutsiminnik sulisunit ingerlanneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat kulturimut aningaasaliuttagaannit tapiiffigineqartarluni. Greenland Today, takornariartitsinerimut sammisitaq, siornatigut pappialanngorlugu ukiumut pingasoriarluni saqqummersinneqartaraluarpoq, 2017-imi allanngortinneqarpoq internettikkuinnaq saqqummertalersillugu. Greenland Today 2015-imi tusagassiuutinut tapiissutitigut 300.000 kr.-nik aningaasaliiffigineqarpoq nittartakkakut saqqummersartumik "Qeqqa"-nik atilimmik aallartitsinissaminut, taannali 2016-imi iluarsineqarsimangilaq.

Aammali allanik nittartagaqarpoq Kalaallit Nunaannut sammisitanik. Amerlanerit bloggerpalaarnerupput isummersorfiusut aammalu paasissutissanik soorlu politikikkut partiinit kattuffinnillu pisunik ingerlatitseqqiffiusut, ilaalli aamma allaaserisanik imaqartarput. Kamikposten (atagu.gl-iusimasooq) 1995-imi atuuppoq Anders Nilssonimit, Atassut sinnerlugu Inatsisartunut ilaasortaasimasumit, ingerlanneqartoq. Nutaanerusunilli arlalinnik nittartagaqarpoq, soorlu kamikposten.gl, 2016-imit maannamut atuuttoq. Nittartakkat taakku marluk ateeriikkaluarlutik imminnut atassuteqanngillat. Kingulliullugu taaneqartoq, kamikposten.gl, Lars Andersenimit, Mexicomi najugaqartumit, ingerlanneqarpoq. Nittartakkat allat inunnit ataasiakkaanit ingerlanneqartut tassaapput nunarput.com, 2018-imi qinersisoqalernerani marsimi Ole Aggo Markussenimit pilersinneqartoq, aamma takuiuk.com, Porto Qisummit i-ngerlanneqartoq. Nittartakkat assingusut siusinnerusukkuttaaq takussaasimagaluarput siviisunngitsumilli atasinnarlutik unissimallutik, soorlu qalorsaq.gl, tusagassiorlutup Ludvig Siegstadip kalaallisut nutaarsiasalerinermik annerusumik ujartuilluni 2012-imi pilersitaa.

Tusagassiuuteqarnermit kisitsisit: Tusagassiortut paasissutissiisartullu qassiunersut

Matuma siuliani tusagassiuutit sammereerlugit maanna allaaserineqassaaq Kalaallit Nunaanni tusagassiuuteqarnermi sulisut qanoq katitigaanersut.

Tusagassiuinermi Sulsut Peqatigiiffiat, TP – Medieforbundet i Grønland, TP maanna 103-nik ilaasortaqqarpoq, taakkunannga amerlanerpaat tusagassiortutut sulillutik. Tassa tusagassiortut tusagassiortunngorniallu praktikkertut 54-iupput. Aammali ataasiakkaaqarpoq tusagassiuuteqarnermi sulisunik TP-mut ilaasortaangitsunik, tassa suliatigut peqatigiiffimmik ilaasortaaf-feqannginnamik imaluunniit DJØF-imut kattuffimmulluunniit allanut ilaasortaagamik. TP-mit paasisat naapertorlugit taakku ikittuinnaapput, suliatigummi peqatigiiffimmu ilaasortaanissaq pingaartinneqartorujussuuvoq.

Ilaasortat ima agguataarsimapput (TP-ip kisitsisaatai naapertorlugit):

	2013	2018
Tusagassiortut + ilinniartut	47	54
Attaveqaaqatigiinneq/Paasissutissiisarneq	22	10
Teknikerit	17	12
Nutserisut	5	2
Assiliisut	*	3
Aaqqissuisut	-	6
Redaktionssekretærit	-	2
Grafikerit	*	2
Allat (ilinniartitsisut, soraarnerit il.il.)	13	12

* 2013-imut tunngatillugu kisitsisini assiliisut grafikerillu "Allat"-nut ilaatinneqarput, kisitsisinili 2018-imoortuni immikkut taaneqarlutik.

Tabelimit paasinarpoq attaveqaaqatigiinnermik/paasissutissiisarnermik suliaqartut ikiliallassimasut, imaaginnarsinnaavorli taakkunani ikilissutaasut tusagassiortut kattuffiannit suliatigut peqatigiiffinnut allanut nuussimasut.

Eqikkaaneq

Kalaallit Nunaanni tusagassiuuteqarnermi KNR aamma Tusagassiorfik SermitsiaqAG malunnaateqarnerpaapput, tusagassiuinikkut pingaaruteqarnerpaagamik pisortallu tusagassiuuteqarnikkut tapiissutaannik pissarsinerpaasarlutik. Aammali allanik saqqummersitsisartoqarpoq najukkanilu tusagassiuuteqarluni minnerusunik, tusagassiuuteqarnermi saqqummiussassatigut suleqataasunik. Eqikkaalluni oqartoqarsinnaavoq nuna tusagassiuutinik ikittunik mikisunillu ingerlataqarfiusoq, taamaakkaluartorli innuttaasut 56.000-iusut tusagassiuuteqarnikkut tamatigoortumik pisariaqartitaannik ajorpallaanngitsumik matussutissiisunik. KNR-imut aningaasaliissutaasartut saniatigut tusagassiuuteqarnermut tapiissuteqarsinnaaneq killeqakujukkualartoq maani nunami tusagassiuutit mikisut arlaannaannulluunniit pituttorsimanngitsut arlaqaalupput.

Internettikkut nittartagaqarnermi allannguutit KNR-illu nammineq aallakaatitassianik aallakaatitsisarfinngorlugu allanngortinneqarnerata saniatigut tusagassiuuteqarnerup ineriartornerani malunnaatilimmik allanngortoqarsimanngilaq Tusagassiuuteqarneq pillugu nalunaarusiamik 2010-imi saqqummiinerup kingornatigut.

TUSAREFIK

of Greenland

ILISIMATUSAREIK

University of Greenland

Kalaallit Nunaanni tusagassiuutinik atuineq

Nalunaarusiap immikkoortuani matumani allaaserineqarpoq Kalaallit Nunaanni tusagassiuutinik atuineq (aamma takuuk Ravn-Højgaard). Kalaallit Nunaanni innuttaasut tusagassiuutinik atuinerat ilisimatusarfingeqarpallaanngilaq, pingaartutulli taanngitsoorneqarsinnaanngillat Jette Rygaardip aamma Birgit Kleist Pedersenip etnografii tunngavigalugu ilisimatusarsimani ukiut tuusintillit nikinneranni inuusuttut tusagassiuutinik atuinnikkut ileqqunik (soorlu takukkit "Medieprofil blandt 12-19-årige i Nuuk" (Pedersen, 1999) ilisimatuutullu allaatigisaq "Mediespejlet" (Rygaard, 2017). Kapitali manna tunngaveqarneruvoq Tusagassiuuteqarneq pillugu Suleqatigiissitat innuttaasut tusagassiuutinik atuinnikkut ileqqunik misissuinerannik 2010-meersumik KNR-illu isiginnaartartunik tusarnaartartunillu ukiumoortumik paasiniaasarnerinik. Misissuinerit taakku tamarmik innuttaasunik apersuisarnernik tunngaveqarput.

Kalaallit Nunaanni tusagassiuutinik atuinerup ilisarnaatai ataatsimut oqaatigalugit tassaapput ullormut nalunaquttap-akunnerpaalussuini tusagassiuutinik atuisarneq, aamma tusagassiuutit imakikulunnerat. Tusagassiuutit Kalaallit Nunaanni atuuttut atorneqangaatsiaraluartut tusagassianik Kalaallit Nunaanni sulianik atuineq milliartorpoq. KNR-imik isiginnaarnikilliartuinnarlutalu tusarnaarnikilliartuinnarpugut (KNR, 2014, p. 9), aviiisillu kalaallisuumik atuarnikilliartuinnarluta.

Kalaallit Nunaanni tv-mik isiginnaarnertoqaagut radiumillu naalaarnertoqaluta – pingaartumik KNR-imik. Soorlu ullormut agguaqatigiissillugu nalunaquttap-akunneri 5-t sinnerlugit radio naalaartarparput, taakkua ilaat nal. ak. 4,5 KNR-ip radiuanik naalaarnermut atorneqartarlutik. Innuttaasut 90 procentiisa missaasa minnerpaamik sapaatip-akunneranut ataasiarlutik KNR-ip tv-kkut nutaarsiassaatai isiginnaartarpaat, taamatukannerlu aamma ippoq KNR-ip radioaviisianut tunngatillugu (KNR 2018). Taamaattorli kalaallisut tusagassiat killeqakulupput – soorlu KNR TV aallakaatitassianik nutaanik agguaqatigiissillugu ullormut nal. ak. pingasuni takutitassaqartarpoq. Imaappoq innuttaasut isiginnaagaat tusarnaagaallu assigiiartorujussuusut. Atuisut tamarmik tv-kkut takusassiaq taannaasoq isiginnaarunikku, radiukkullu tusagassiaq taannaasoq naalaarunikku, taava qanoq iliortarnerni paasisanilu ataatsimoortumik tunuliaqutassarsissapput. Inuusuttut innuttaasullu illoqarfanni annerusuni najugaqartut allaanerulaartumik tusagassiuutinik atueriaaseqarput. KNR-imik isiginnaarnikinnerullutillu tusarnaarnikinnerupput, internettikkullu tusagassiuutinik atuinerat annerulluni.

Aviisit naqitat

Aviisit sapaatip-akunneranut ataasiarlutik saqqummersartut Sermitsiaq aamma AG (nalunaarusiap immikkoortuani siullermi allaaserineqartut) tamarmik immikkut 2.000-inngorlugit naqiterneqartarput Tusagassiorfiup SermitsiaqAG-ip ukiumo-ortumik naatsorsuutaani (2018) missiliuussineq naapertorlugu. 2017-imi innuttaasut 4 procentiisa aviisit naqitat nutaarsiassarsisarfirmisut pingaarnertut taasimagaat KNR-ip isiginnaartartunik tusarnaartartunillu paasiniaaneratigut erserpoq.

Tusagassiuuteqarneq pillugu nalunaarusiakut 2010-meersukut erserpoq innuttaasut 35 procentiisa Sermitsiaq naqitaq atuarajukkaat imaluunniit saqqummerneri tamaasa atuartaraat, innuttaasulli 65 procentiisa ilaannikkut qaqutigulluunniit atuartaraat atuangisaannarluguluunniit. Aamma taamaappoq AG-mut tunngatillugu. Amerlanerpaat (57 procentit) periarfissaqarput aviisi suliffimminni atuassallugu. Atuartartut 2010-p kingorna ikileqqissimassagunarput, tassami pisartagaqartut ikilisimammata.

Najukkanili aviisit akeqanngitsumik illunut agguanneqartartut atuarneqartartorujussuupput. Tusagassiuuteqarneq pillugu nalunaarusiamit 2010-meersumit erserpoq innuttaasut 78 procentiisa najukkani aviisit tamakku tamatigut atuartaraat imaluunniit atuakulagaat. Pingaartumik utoqqaat najukkani aviisinik atuarluartuupput.

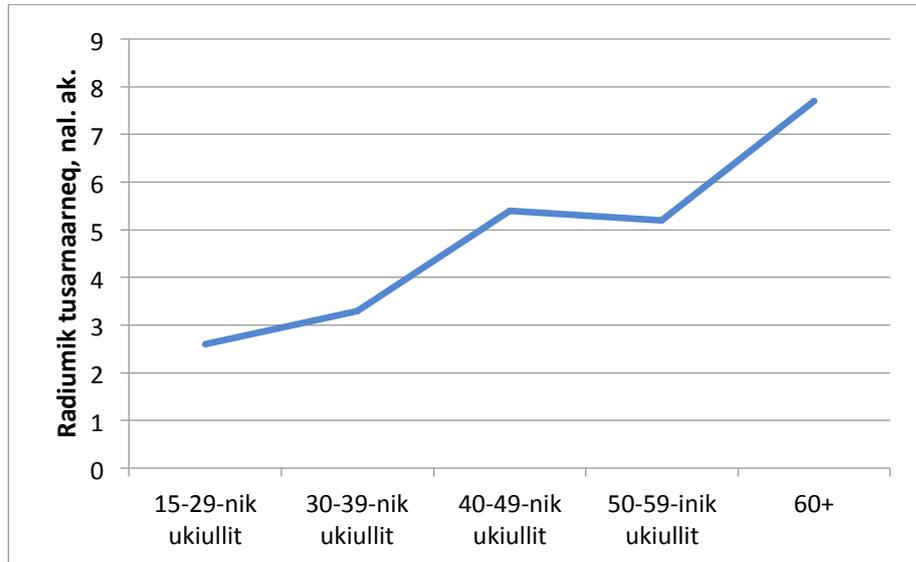

Radio

Radio Kalaallit Nunaanni nutaarsiassanik nuna tamakkerlugu ataatsikkoortumik aallakaatitsiviunermigut inuit siamaseqalutik nunassissimasut atassuteqaataattut oqaluttuarisaanermi pingaaruteqarpoq. Ukiunili qulikkaaruni kingullerni radiumik tusarnaartarneq milligaluttuinnarsimavoq. Tamatumunnga pissutaavoq siullermik tv-p kingornalu internettip Kalaallit Nunaanni tusagassiuutitut atorneqaleraluttuinnarnerat.

Radiumik tusarnaarnikilligaluarlutik Kalaallit Nunaanni innuttaasut 2017-imi ullormut agguaqatigiisillugu nalunaaquttap-akunnerini 5,3-ni radiumik tusarnaartarput (KNR 2018). Innuttaasut 98 procentii ullut tamaasa radiumik tusarnaartarput. Kisitsisit 2010-meersut takutippaat Nuup avataani najugaqartut radiumik tusarnaartarnerat Nuummi najugaqartut radiumik tusarnaartarnerannit (ullormut nal. ak. 3,3-ni) marloriaataa missiliorlugu annerusoq. Pingaartumik nunaqarfinni radio tusarnaarneqartaqaaq (nal. ak. 6,9-ni).

Malunnaatilik alla tassaavoq inuit utoqqaliartortillutik radiumik tusarnaarnerujartortarnerat. Tusarfik: Tusagassiuuteqarneq pillugu nalunaarusiap 2010-meersoq.

Suut radiukkut tusarnaartarpavut?

Kalaallit Nunaanni innuttaasut radiumik tusarnaaraangamik KNR Radio tusarnaarnerusarpaat, tassa ullormut nal. ak. 4,5-ini. Tassa piffissap Kalaallit Nunaanni radiut tamarmik ammatinneqarfigisaata 85 procentiani. KNR 2016-imi agguaqatigiissillugu ullormut nal. ak. 7,5-ini radiukkut aallakaatitassianik tusarnaagassaqartitsisarpoq (KNR, 2016).

TV

Innuttaasut 83 procentii ullut tamaasa imaluunniit tamangajaasa tv-imik isiginnaartarput. 2017-imi agguaqatigiissillugu ullormut nal. ak. 3,8-ni tv-imik isiginnaartarpugut (KNR, 2018). Nunaqarfimmiut illoqarfimmiunit tv-imik isiginnaarnerupput, inuillu ilinniagaqarsimanerujartortillutik tv-imik isiginnaarnikinneruleriartarput.

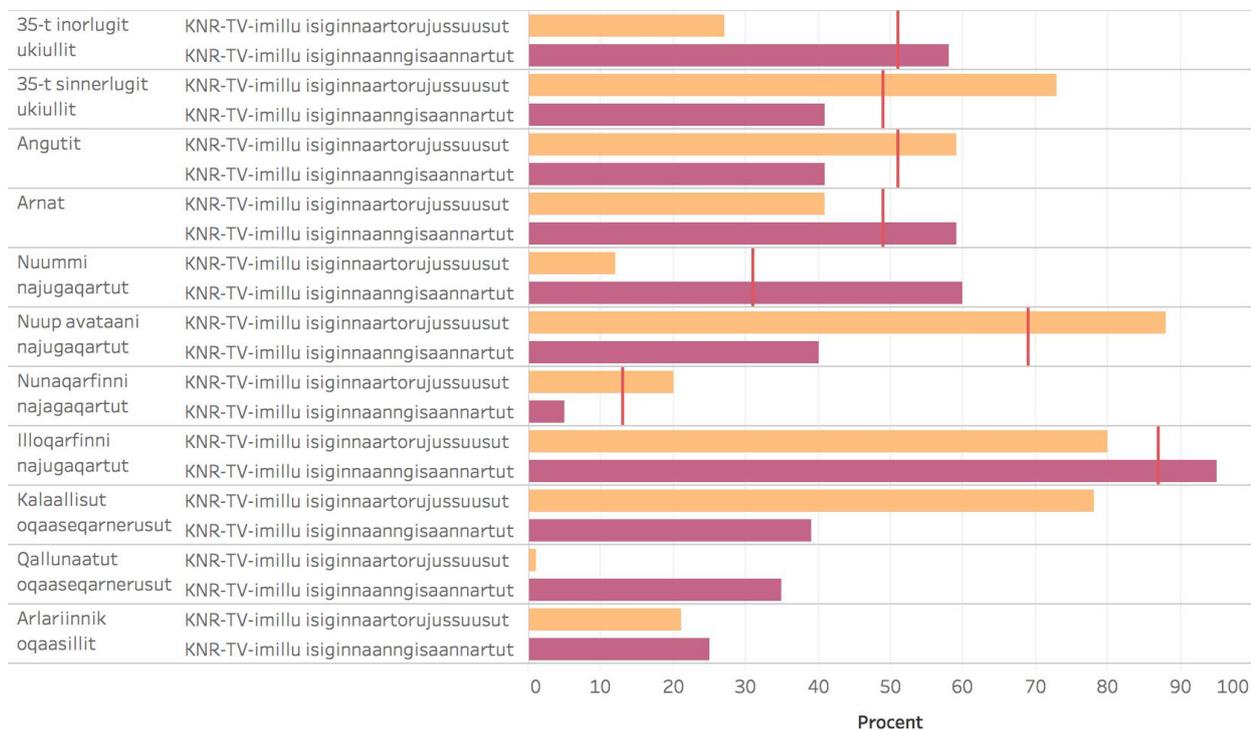
Suut tv-ikkut isiginnaartarpavut?

Piffissap tv-ikkut isiginnaarutit Kalaallit Nunaanni ikumatinneqarfigisaata affaanit sivilisunerusumi KNR isiginnaarneqartarpoq. 2018-imi KNR nal. akunnerini katillugit 767-ini tv-ikkut aallakaatitsivoq (KNR 2016, p. 26). Tamanna naapertuuppoq agguaqatigiissillugu ullormut tv-ikkut aallakaatitassiat nutaat nal. akunnerinik marlungajannik sivilisussuseqartut aallakaatinneqartarnerannut. Tamatumalu saniatigut aallakaateqqitat ilanngunneqassapput. Taavalu tv-imik isiginnaartartut 89 procentii nal. 19-ip 22-llu akornanni isiginnaartarmata (KNR 2017) oqartariaqarpoq *assigiimmik* isiginnaagaqartorujussuusugut.

Innuttaasut 94 procentii KNR TV-imik isiginnaarajupput (KNR 2018). Kisitsisinit 2010-meersunit erserpoq nunaqarfimmiut isorliunerusormiullu annerungaartumik KNR TV malinnaaffigisaraat illoqarfimmiunut naleqqiullutik. Kisitsisinit erserportaag inuusunnerusut utoqqaanerunits KNR-imik isiginnaarnikinnerujussuusut, taamatullu aamma inuit siviunerusumik ilinniagalit inunnit sivikinnerusumik ilinniagalinnit ilinniagaqarsimangitsunilluunniit KNR-imik isiginnaarnikinnerusut.

Takussutissiamit erserpoq inuit agguaqatigiissitsinermit annerusumik KNR TV-imik isiginnaartartut innuttaasunit allanit tamanit allaanerusutigigajukkaat Nuummi najugaqannginnertik, nunaqarfimmiuugajunnertik, agguaqatigiissitsinermit utoqqaanerunertik amerlanertigullu angutaanertik.

Illuatungaani inuit KNR TV-imik isiginnaanngisaannartut innuttaasunit allanit tamanit avisaarutigaaat agguaqatigiissitsinermit ukiukinnerusaramik aammalu illoqarfinni Nuummilu najugaqartuugajukkamik. Tamanna aamma ilisarnarpoq KNR Radiumik naalaartartunut tunngatillugu.

Grafimi naleqqiunneqarput agguaqatigiissitsinermit *annerusumik* KNR TV-imik isiginnaartartut aamma KNR TV-imik isiginnaanngisaannartut. Titarnerit aappaluttut tassa Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamarmik (soorlu Kalaallit Nunaanni innuttaasut 51 procentii 35-t inorlugit ukioqarput, taakkuali 27 procentiinnaat agguaqatigiissitsinermit annerusumik KNR TV-imik tusarnaartarput.

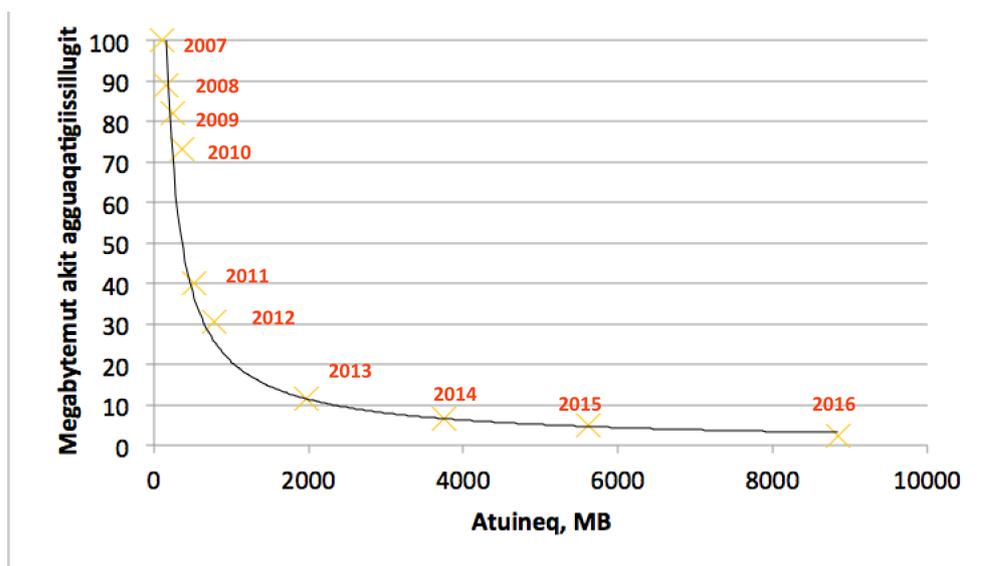
Internetti

2017-imi innuttaasut affaat ullut tamaasa internettimiittarput. Nuummi innuttaasut 68 procentii ullut tamaasa internettimiittarput, innuttaasulli sinnerisa 43 procentinnaat internettimiittarlutik.

Internettikkut paasissutissanik atuinerput alliaartupiloorpoq (TeleGreenland, 2013, TELE-POST, 2016, 2017). Innuttaasut fastnettikkut internettimik atuinerat agguaqatigiissillugu 145-riaammik allisimavoq 2007-imit 2017-imut. Aammattaaq mobilitigut internettimik atuinerput alliaartupiloorpoq. 2009-p 2018-illu akornanni 600-riaammik annertusisimavoq (TELE-POST, 2017, 2018). Kalaallit quliugaangata taakkua ilaat arfineq-pingasungajaat ullumikkut internettimut attavilimmik oqarasuaateqarput.

Internettimik atuinerup qaartutut illuni alliaartupiloornera Kalaallit Nunaanni internettip akikilliarerneranik ilaatigut pissuteqarpoq, megabyte-mut akisoq 2007-imit 2015-imut agguaqatigiissillugu 95 procentinik appariarsimagami.

Akit atuinerullu interiartornerat inunnut namminneq internetteqartunut

Internettip akikillineratigut atuinerput alliaartupiloorsimavoq. Takussutissiaq una Telepostip ukiumoortumik nalunaarusiarisartagai tunngavigalugit naatsorsugaavoq.

Kisitsisilli taakku nunami sumiinneq apeqqutaalluni internettimik atuinerup assigiinnginnerujussuanik ersersitsinngillat. Tamanna ilaatigut pissuteqarpoq politikikkut pingaarnersiunerit aqutillu internetteqartitsinermi apeqqutaasorujussuunerannik, tamannalu akinik assigiinngitsorujussuannngortitsivoq. Kalaallit Nunaat immap naqqatigut kabelitigoortumik nunanut allanut internettikkut attaveqarpoq, tassa Canadamit Nuummut, Islandimillu Qaqortumut. Taakkunangaanniit internettikkut aallakaatsineq qaqqat qaavini

radiokædekkut ingerlanneqartarpoq. Radiukkut aallakaatitsissutit uiguleriaat tamakku Kalaallit Nunaata Kujataanit Avannaani Ummannamut attaveqaataasimapput. 2017-imi Nuup Aasiaallu akornanni radiokæde Telepostip taarserpaa immap naqqatigut kabelimik, sukkanerusumik internetteqartitsisumik. Maannakkorpiag Telepostip radiokæde talliniarpaa Upernavimmut annguttussanngorlugu. Upernavimmi internetteqarneq maannamut satellittikkoortuugalarpoq. Tunumi Qaanaamilu internetteqarneq aamma satellittikkoortuuvog.

Kalaallit Nunaanni internettimik atuneq innuttaasumut ataatsimut agguaqatigiissillugu Europap kitaani atuinerlut sanilliullugu affaannaavoq. Kisianni immap naqqatigut kabeleqarfimmi najugaqartut Europap kitaamiuninngarnit internettimik atuinerularput. Taamatut naatsorsuineq ingerlanneqarmat Kalaallit Nunaanni innuttaasut 37 procentii immap naqqatigut kabeleqarfimmi najugaqarput. Immap naqqatigut kabelip 2017-imi Aasiannut anngutitillugu ilaneqarneratigut innuttaasut 80 procentii immap naqqatigut kabelip angumasaaniilerput. Soorunami internettip atugaanera Kalaallit Nunanniinnaanngitsog alliartorpoq. Nunarsuarmi tamarmi atuuppoq, internettikkut kiffartuussinernik neqerooruteqarneq atuinerlu alliartupiloorluni (USTelecom 2017).

Internetti qanoq atorparpa?

Internettip sumut atorneqartarneranik paasissutissanik pisortatigoortunik nassaassaqaangilaq, kisianni internettimik atuinitsinni akuusut pingaartut marluk pillugit paasiniaavissaqarpugut: Tassa internettikkut nutaarsiassat aamma inoqatinut attaveqaatit pillugit.

Internettikkut nutaarsiassat

Innuttaasut 35 procentiisa nutaarsiassatik internettikuunerusoq pissarsiarisarpaat, taakku amerlanersaasa mobilitik atorlugit (KNR 2017). Nalunarporli internettikkut tusagassiuutit *suut* tassani pineqarnerut. Innuttaasut sisamararterutaasa KNR-ip nittartagaa knr.gl minnerpaamik sapaatip-akunneranut ataasiarlutik atortarpaat, sisamararterutaasa qaammammut ataasiarlutik akuttunerusumilluunniit nittartagaq taanna atortarlugu, innuttaasulli affaasa knr.gl atunngisaannarpaat (KNR 2017). Aamma sermitsiaq.ag Kalaallit Nunaanni internettikkut tusagassiorfiit journalistiskimik ingerlatat/aaqqissuussat angisuut aappaattut alakkarterneqarajuppoq. Alakkarterisut tamakku qassit nunatsinninngaanneersuunerat oqaatigisinnaanngilarput, kisianni 2016-imi nittartakkamut tassunga alakkarterisut knr.gl-imik alakkarterisuninngarnit 2,5-eriaammik amerlanerusimapput.

Internettikkut tusagassiuutinik nutaarsiassalerisunik Kalaallit Nunaannut sammisitanik aamma allanik peqaralarpoq, amerlanerit namminnerisaminnik nutaarsiassaateqartuunngitsut. Taakkunanga atuarneqarnerpaavoq kamikposten.gl, tusagassiorfinnut nalunaarutinik ingerlatitseqqinnermik sammisaqarluartuusoq. Kisitsisit kamikposten.gl-ip aaqqissuisuata oqaatigisai naapertorlugit Kalaallit Nunaanni tassunga alakkarterisartut knr.gl-imik alakkarterisartutulli amerlatigingajapput.

Internettikkut nutaarsiassanik tusagassiuutinik atuneq nalinginnaasumik alliartorpoq. (Deloitte 2013, 2014, 2015, 2017, 2018, KNR 2014, 2016, 2017, Aaqqissuisut 2014, 2018)

Inoqatinut attaveqaatit

Inoqatinut attaveqaatit internettikkoortut Kalaallit Nunaanni innuttaasunit atorneqartorujussuupput, tassanilu Facebook atorumaneqarnerpaavoq. Innuttaasut 61

procentii ullut tamaasa Facebookimiittarput 16 procentiilu ullut tamaasa Youtube-miittarlutik, taamaallaalli 2 procentii ullut tamaasa Twitterimiittarlutik (KNR 2017, p. 7).

Innutaaqatigiinni immikkoortut assigiinngitsut inoqatinut attaveqaatinik atuinerup tungaatigut immikkut oqaatigisassartaannik ajoraluartumik ilisimasaqarpallaanngilagut. Nalunngilarput inoqatinut attaveqaatinik atuneq Nuummi annerusoq Nuup avataaniittuningarnit (KNR, 2018). Facebook Nuummi atornerqartorujussuuvoq (ullormut 56 procentinit) aammalumi nunap sinnerani (ullormut 43 procentinit), inoqatinulli attaveqaatit allat soorlu Instagram, Snapchat aamma Twitter Nuummi atornerqarnerujussuullutik, naak Facebookimit minnerungaartumik. Soorlu Instagram Nuummi innuttaasut 13 procentiinit ullormut atornerqartarpoq, Nuulli avataani innuttaasut 3 procentiinit taamatut atornerqartarluni (KNR 2017).

Kalaallit Nunaanni najugaqartut quliugaangata taakkunannga arfineq-marlungajaat facebookkontoqartarput (Stats, 2017), innuttaasullu 63 procentingajaat ullut tamaasa imaluunniit tamangajaasa Facebookimiittarput (KNR 2018).

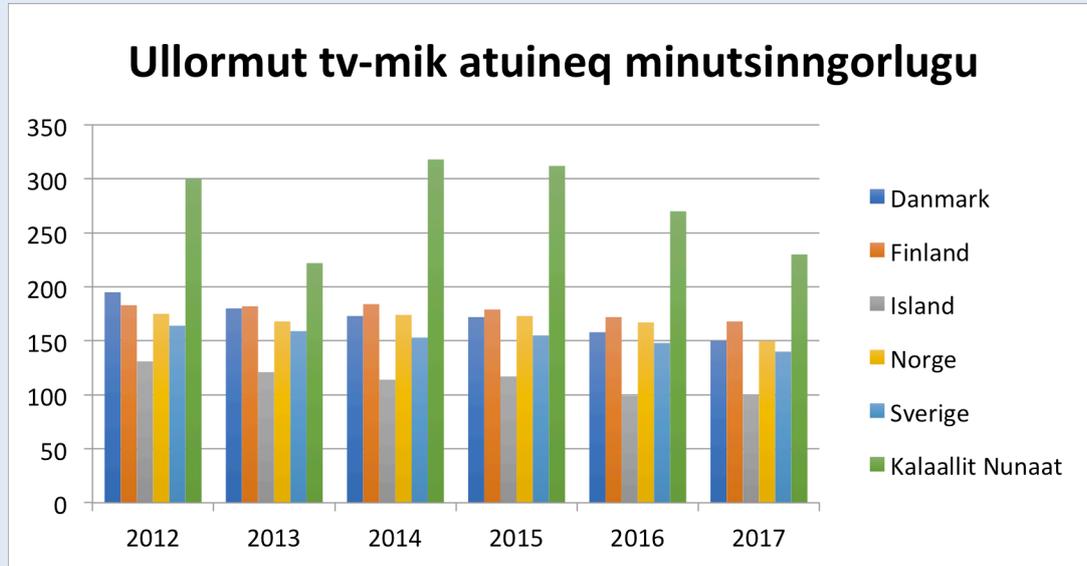
Siunissami tusagassiuutinik atuinissaq

Immap naqqatigut kabelip 2017-imi Aasiannut anngulluni tallineqarneratigut innuttaasut 80 procentii internettikkut attaveqaammik annertuumik nassiusuiffiusumik pisisinnaangorput (TELE-POST 2018). Upernaviup tungaanut radiokædemik inerisaanini Telepostip naammassippagu innuttaasut 92 procentii Nuummisulli internettikkut atortorissaarutinik neqeroorfigineqarsinnaangussapput (TELE-POST, 2017, p. 22). Tamatuma saniatigut mobilitigut attaveqaatit aamma inerisarneqartuarput.

Tamanna internettimik atuinikkut ileqqutsinnut annertuumik sunniuteqassagunarpoq. Immap naqqatigut kabelip Aasiannut anngulluni ammarneqarnerata kingorna qaammatit siulliit sisamat ingerlaneranni illoqarfinni atassuteqarfiulerlaani internettimik atuneq sisamariaammik annertusisimavoq (Schultz-Nielsen 2018). Nutaajungaarmat kapitalimi uani kisitsisinik tusagassiuutinik atuinermut tunngasunik saqqummiivigisinnaanngilarput.

Nuummi innuttaasut tusagassiuutinik atuinermi innuttaasunit internettimut attaveqanngitsunit allaanerusunik ileqqoqarput. Taamaattumik innuttaasut tamarmik tusagassiuutinik atuinikkut ileqqusa allannguuteqarnissaat ilimagineqarsinnaassaaq internettikkut periarfissat taakkuusut innuttaasut 92 procentiinut atuutilerpata. Taamaalilluta naatsorsuutigisinnaavarput internettikkut attaveqarnermik annertusaaneq tv-kkut aallakaatitanik atuinerup millisaatigissagaa, tassa KNR isiginnaarneqarnikinnerulerlunilu tusarnaarneqarnikinnerulissasoq, streamingeqarnerulissasorli, tassa internettikkut aallakaatitassianik atuisoqarnerulissasoq. Pissutsit taamaaliartornerat nunarsuarmi tamarmi naluneqanngilaq. Imaappoq tusagassiuutinik Kalaallit Nunaanneersunik atuneq minnerulissagunarluinnarpoq, internettikkut tusagassiuutinik nunanit allaneersunik atuneq annerulissagunarluni. Tamanna malunnarnerujumaarpoq sinerissami najugaqartut inuusuttut akornanni, ullumikkummi inuusuttut tassaareermata internettimik atuinerpaajusut, tusagassiuutitoqqanik atuinikinnerpaajullutik.

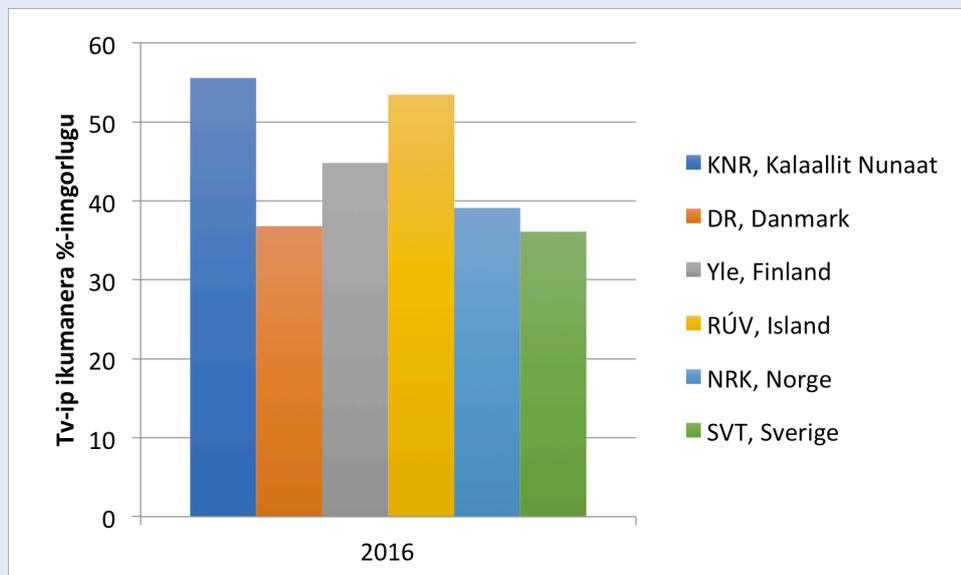
Nunanut avannarlernut sanilliulluta

Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit atuinerput nunani avannarlerni allani atuinermit annerujussuuvuq. Tv-mik isiginnaarnerput marloriaataa sinnerlugu anneruvoq, radiumillu tusarnaarnerput marloriaammik annerulluni.

Aammattaq public service tv-imik isiginnaarnerpaavugut (tassa tusagassiuutit pisortanit pigineqartut, soorlu KNR-ip aamma DR-ip, ingerlataannik), naak KNR tassaagaluartoq nunani avannarlerni sivikinnerpaamik tv-ikkut aallakaatitsisartoq. (DR Medieforskning, 2017; KNR, 2017; Nordicom, 2018).

Internettimilli atuinerput agguaqatigiissinikkut Europap kitaani innuttaasut atuinerannut sanilliullugu affaannaavoq.

Nutaarsiassat KNR-imit pisarpavut

2017-imi aviisinut Kalaallit Nunaanni innuttaasut 20 %-iisa nutaarsiassat pisariaqartitativik internettimi inoqatinut attaveqaatitigut (19 procentit) nittartakkatigullu (20 procentit) pissarsiarinerusarpaat, 4%-iinnaat aviisinut pissarsiarisarlugit.

Sulili radio (53 procentit) TV-ilu (55 procentit) Kalaallit Nunaanni innuttaasunut nutaarsiassaqaarfittut pingaarnerpaapput (KNR, 2017). Innuttaasut 89 procentiisa KNR TV-ikkut nutaarsiassat minnerpaamik sapaatip-akunneranut ataasiarlutik takusarpaat, taamaapporlu aamma KNR Radioaviisimut tunngatillugu (KNR 2018).

Eqikkaaneq

Kalaallit Nunaanni tusagassiuutinik atuneq angivoq nunani avannarlerni allani atuinnermut sanilliullugu. Innuttaasut 90 procentiisa missaasa KNR-imi tv-ikkut nutaarsiassat sapaatip-akunneranut minnerpaamik ataasiarlutik isiginnaartarpaat, taamatukannerlu aamma ippog KNR-imi radioaviisimut tunngatillugu (KNR 2018). 35 procentit missaasa nutaarsiassatik internettimi tusagassiuutitigut pissarsiarinerusarpaat, taakkunanilu sermitsiaq.ag alakkarterneqarnerpaasarpog. Nuummi innuttaasut innuttaasunit allanit bredbåndeqanngitsunit allaanerusunik ileqqoqarput tusagassiuutinik atuinerup tungaatigut, inuusunnerusullu tusagassiuutinik digitaliusunik atuinerupput utoqqaanerusuninngarnit. Naatsorsuutigineqarsinnaavoq naqitanik, tv-imik radiumillu atuneq milliartorumaartoq, internettikkulli tusagassiuutinik atuneq alliartorumaarluni.

ILISIMATUSAREFIK

Ums

ind

ILISIMATUSAREIK

University of Greenland

Kalaallit Nunaanni nutaarsiassat imaat 2018

Nalunaarusiap immikkoortuisa pingajuanni matumani misissorpavut Kalaallit Nunaanni nutaarsiassat imarisartagaat. Nutaarsiassatut nalunaarutigineqartartut imaat demokratiimut, kulturimut inuppassuillu ulluinnarni oqaluuserisartagaannut pingaaruteqarput, taamaattorli nutaarsiassalerinermi suut sammineqarajunnersut aaqqissuulluakkamik misissuiffigineqar-tarnerat qaqutigoortuuvoq.

Ukiuni kingullerni Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit sunik imaqartarnerannik marloriarluni annikinnerusunik misissueqqissaartoqarsimavoq. Naimah Husseinip (2013-imi) paasivaa tusagassiuutit qaqutiguinnaq namminneerlutik itisiligassaminnik toqqaasartut qaqutiguinnarlu namminneq misissuinertik tunngavigalugu aalajangertarlugu sunik sammisaqartitsiniarnerlutik. 2012-imilu taamungaannaq tigooraalluni misilliinermigut paasivaa nutaarsiassat 65 procentii tassaasut tusagassiorfinnut nalunaarutit tusagassiorfiillu allat saqqummiussaata ingerlateqqitat. Maria Albøg Jespersenip (2017-imi) taamatuttaaq paasivaa allanit oqaluttuassarsiat ingerlateqqitat nutaarsiassalerinermi malunnaateqarnerpaasut, aammalu tusagassiuutit namminneq oqaluttuassarsiaat nutaarsiassat saqqummiunneqartut 10 procenterigaat. Tamatuma saniatigut paasivaa Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit tusarfigisartagaasa 41 procentii tassaasut politikkikkut tusarfiit.

Ilisimatusarnikkut ingerlatamut "Tusagassiuutit 2018"-imut atatillugu katersorlugillu misissorpavut nutaarsiassat Kalaallit Nunaanni tusagassiuutinit saqqummiunneqartut katillugit 1.126-t, ilaatigut paaserusullugu oqaluttuassarsiat tusarfiillu qanoq ittut ilisaqqunnartuunersut.

Periaaseq

Misissuinermermi paasissutissatut tunngavigineqarput nutaarsiassat 1.126-t, 2018-imi februaarimit juulimut ulluni 19-ini katersorneqarput. Tassa paasissutissanik katersuineq qaammatinut arfinilinnut siammarlugu ingerlanneqarsimavoq, taamaalilluni pisimasup ataasiinnaap paasissutissani pingaaruteqarpallaarnissaa pinngitsoorumallugu. Soorlu Inatsisartunut qinersinissap tungaannaanut misissuisimasuugutta politikkikkut tusarfiit politikkikkullu oqaluttuassarsiat amerlanerusimassagaluarpit piffissani allani misissukkanut sanilliullugit.

Ulluni qinikkani aalajangersimasuni nutaarsiassat saqqummiunneqartut *tamarmik* katersorneqarput nittartakkanit sermitsiaq.ag-mit knr.gl-imillu, aviisinit Sermitsiamit AG-millu, Qanoruumit kiisalu ullaakkut, ullo'qeqqanut unnukkullu radioaviisinit, taamattaarlu radiukkut soqutiginarluffinnit Nunatta Nipaanit aamma Inuiaat Tillerneranit. Nutaarsiassaannaat katersorneqarmata atuartartut allagaat oqallisissiallu misissuinermit ilanngunneqanngillat.

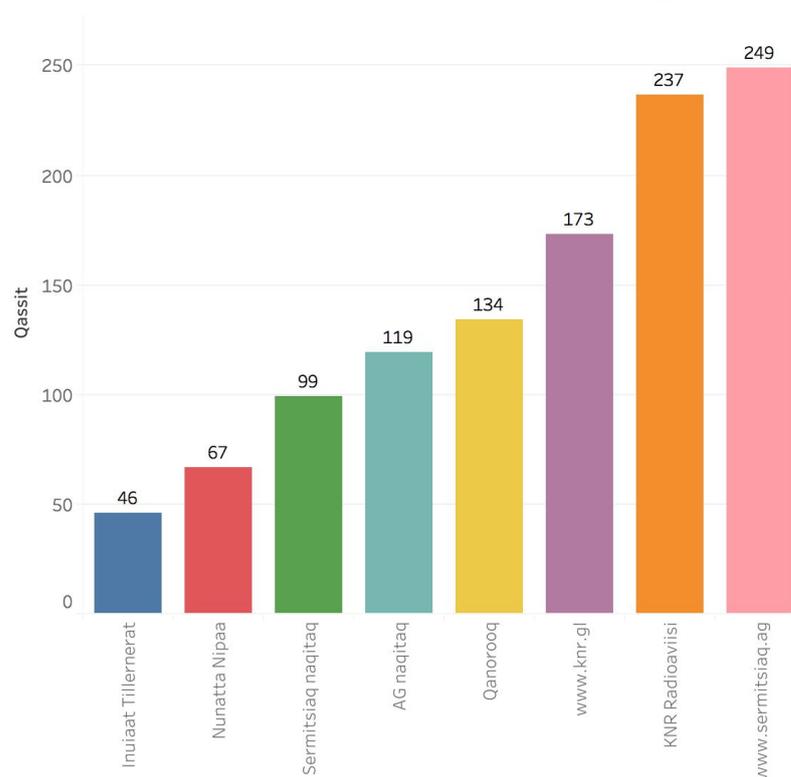
Nutaarsiassanik tusagassiuutit misissuiffigisat

Internettikkut tusagassiuutit	www.knr.gl www.sermitsiaq.ag
Tusagassiuutit naqitat	AG Sermitsiaq
Radio	Inuiaat Tillernerat Nunatta Nipaa KNR Radioaviisi
TV	Qanorooq

Nutaarsiassat 1.126-usut tamaasa ataasiakkaarlugit immikkoortiterneqarput ilaatigut qanoq piareersagaatiginerat, tusarfiit qanoq amerlatigisut atorneqarsimanagerat tusarfiillu suut atorneqarsimanagerat apeqqutaatillugu. Ataqtigiiartumik pinissaq qulakkeerniarlugu kodenut immersuiffik atorneqarpoq, tassani immikkoortitikkanut kodit assigiinngitsut nassuiasersugaallutik, taamaalillutik nutaarsiassat pissuseqatigiiat immikkoortiteruminarsisinneqarlutik. Tamatuma kingorna fimmikkoortitikkat kukkunersiorneqartarput, tamanna ajornanngikkaangat. Tassa kodilersuinerit tamakku misissuinerit matumani saqqummiunneqartunut tunngaviupput.

Naliliinerput naapertorlugu paasissutissat tunngavigisavut ima pitsaatigalutillu annertutigipput tusagassiuutit imarisaannik tamatigoortumik misissuutitut atorneqarsinnaallutik. Tusagassiuutit ataasiakkaat nutaarsiassanik imarisaat piaarluta misissunngilavut, tassa misissuinermit nutaarsiassat tusagassiuutinit ataasiakkaaneersut ima ikitsigimmata inerniliinissaq nalornisarsinnaalluni.

Nutaarsiassat Tusagassiuit 2018-imi misissorneqartut

Nutaarsiassat suliareqqinneqartarnerat

Ullormi nalinginnaasumi Kalaallit Nunaanni nutaarsiassanik tusagassiuit saqqummiussisarput tusagassianik itilisilerilluni tusagassiortutut misissuineramik tunngaveqartunik, aammali tusagassianik allanik suliffeqarfii oqartussaasullu tusagassiorfinnut nalunaarutaannik issuaanerusunik. Tassa imaappoq qanoq suliareqqinneqarsimatiginerikkut assigiinngisitaartuupput (takukkit Lund allallu 2009, Willig allallu 2005). Qanoq suliareqqinneqarsimatigineri misissorsinnaajumallugit nutaarsiassat sisamanngorlugit immikkoortiterpavut:

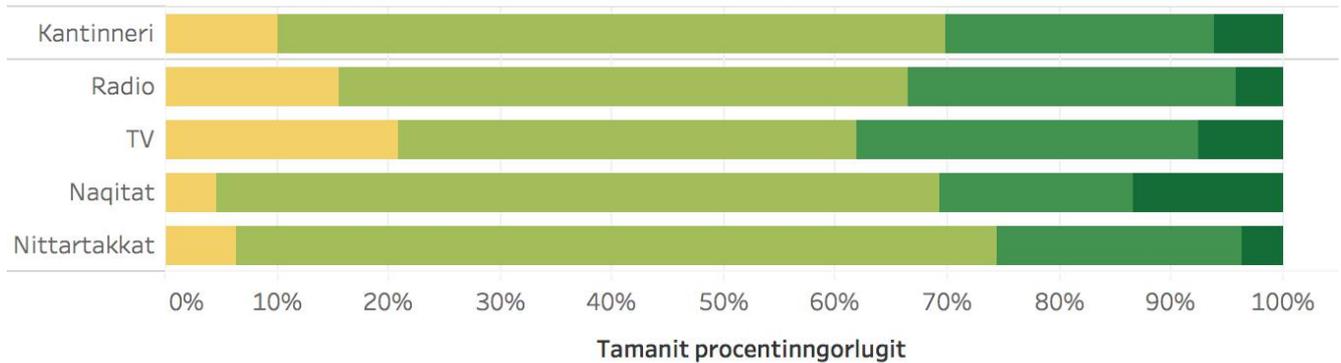
Naminivik tusagassiat pisarnertullu tusagassiat tusagassiuit nutaarsiassanik imarisaasa katillugit 6 procenteraat.

Naminivik tusagassianik taaneqartut, tassa nutaarsiassat erseqqissumik nammineerluni takussutissiukkat imaluunniit tusagassiuitup namminersuutigisai namminerlu oqaluuserisassanngortitai soorlu qinikkanut tunngatillugu. *Pisarnertut tusagassiat* tassaapput nammineq piareersakkat, aammali tusagassiortunit allanittaaq sammineqariaannaasut, soorlu tusagassiortunik katersortitsinerit imaqarniliat.

Kiffartuussinikkut tusagassiat tassaapput nutaarsiassat tusagassiortutut killilimmik suliat. Tassaasinnaapput tusagassiorfinnut nalunaarutit allaqqitat. *Kiffartuussinikkut tusagassiat* tamakku nutaarsiassat saqqummiunneqartartut 24 procenteraat.

Nutaarsiassat sinneri, tassa 70 procentii, tassaapput *tusagassiortutut suliareqqitaanngitsut*. Taakku tassaapput tusagassiortutut nalunaarutit imaluunniit nutaarsiassaqaartitsivinnit telegrammit aaqqissuisoqarfimmi suliareqqinnagit imaluunniit suliareqqilaaminiinnarlugit tusarliussat.

Qanoq suliareqqinneqarsimatigineri

- Namminivik tusagassiat pisarnertullu tusagassiat
- Kiffartuussinikkut tusagassiat
- Tusagassiortutut suliareqqitaanngitsut
- Nutaarsiassat naatsut

Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit sunik sammisaqarpat?

Amerlanerpaapput politikimut tunngasut, tulliullutik inuussutissarsiornermut aningaasaqarnermullu tunngasut taavalu timersornermut tunngasut.

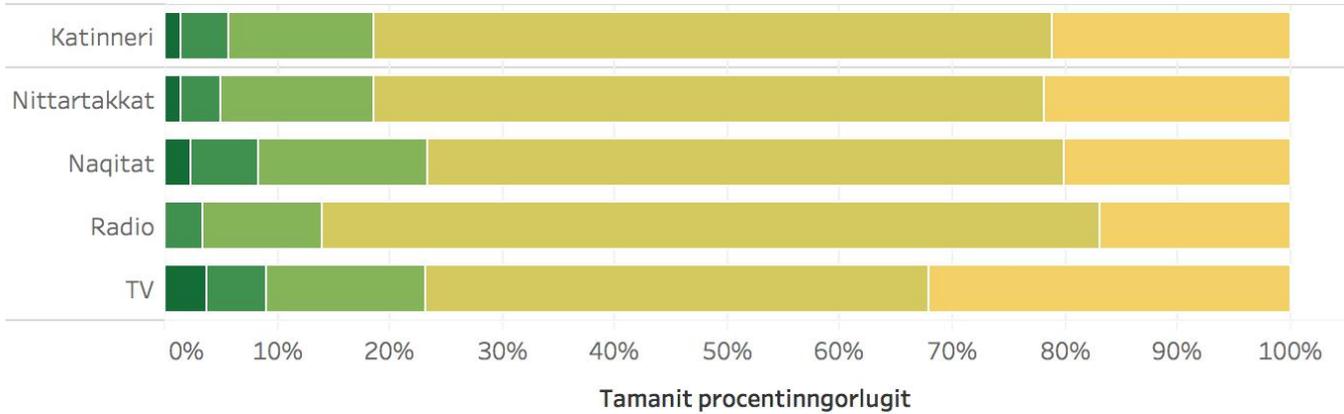

Nutaarsiassani tusarfiit

Tusarfeqanngikkaanni nutaarsiassarsisoqartanngilaq, taamaattorli tusarfiit qanoq amerlatigisut atorineqarsimaneri nutaarsiassani assigiinngitsuni tusagassiuutinilu assigiinngitsuni assigiinngisitaartorujussuupput.

Misissuinermi matumani paasivarput nutaarsiassatut saqqummiunneqartut 79 procentiini tusarfik ataaseq arlallilluunniit atorineqartut. Nutaarsiassani 1.126-usuni misissorneqartuni tusarfiit 1.236-t atorineqarput. Nutaarsiassat ilaanni tusarfiit arlallit atorineqarput, tusarfiillu ilaat nutaarsiassani arlalinni atorineqarlutik. Taakku ilaat 819-it (71 procentit) tusarfiupput oqaloqatigisat, sinneri tusarfiullutik allassimasut (29 procentit), tassa soorlu nalunaarusiat imaluunniit politikerit Facebookikkut allagaat.

Nutaarsiassani tusarfiit

Tusarfiit qassit (nutaarsiassami ataatsimi)

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4 amerlanerilluunniit

Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit nutaarsiassaataasa 21 procentiini tusarfiit taaneqanngillat. Nutaarsiassat tusarfinnik taasaqarfiunngitsut amerlanerpaat tv-ikkoortuupput, tassa 32 procentit, nutaarsiassallu tusarfinnik taasaqarfiunngitsut ikinnerpaat radiukkoortuullutik.

Nutaarsiassat tusarfimmik ataasiinnarmik taasaqarfiusut nutaarsiassat tamarmiusut 60 procenteraat. Nutaarsiassat ataasiinnarmik tusarfillit amerlanerpaat radiukkoortuupput, tassa 69 procentit, ikinnerpaallu tv-ikkoortuullutik, tassa 45 procentit.

Nutaarsiassat misissorneqartut tamarmik 18 procentii marlunnik arlalinnilluunniit tusarfeqarput. Taakkunannga 23 procentit tv-ikkut naqitatigullu tusagassiuutineersuupput, ikinnerpaalli radiukkoortuullutik, tassa 14 procentit.

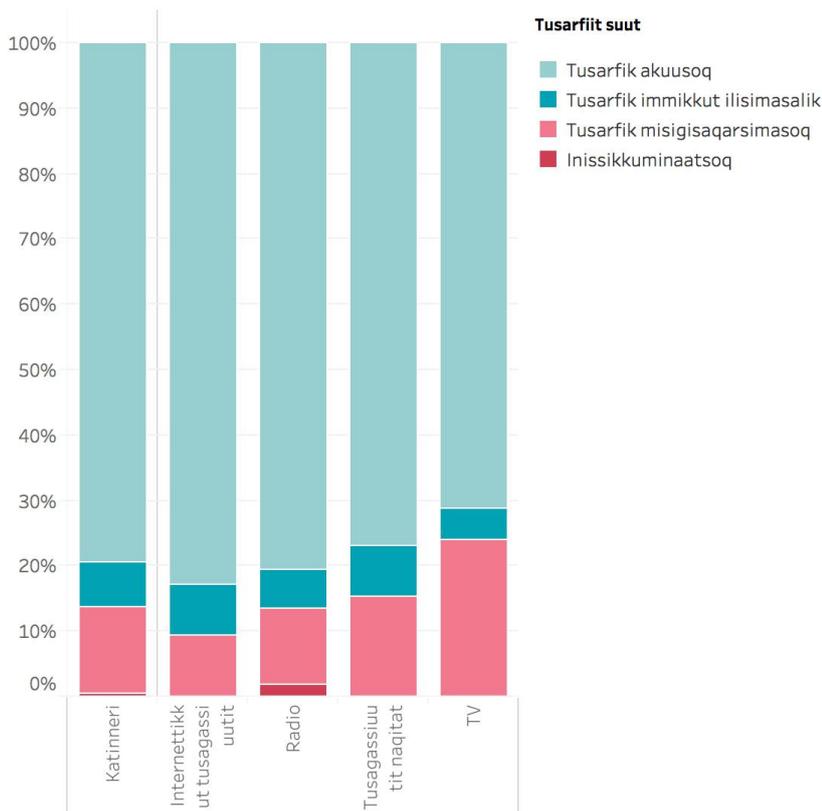
Tusarfiit nutaarsiassani qanoq atornerarneri

Tusarfiit nutaarsiassani atuuffii tusagassiornermi pingasunut immikkoortiterneqartarput: Tusarfiit akuusut, tusarfiit misigisaqarsimasut aamma tusarfiit immikkut ilisimasallit. *Tusarfik akuusooq* nutaarsiassami oqaluttuarineqartumut akuusutut attuumassuteqarpoq. *Tusarfik immikkut ilisimasalik* pineqartumik paasisimasaqartuuvoq akuusutut attuumassuteqanngikka-luarluni. Paasisimasaqarluarami oqaaseqartinneqartarpoq. *Tusarfik misigisaqarsimasoq* tassaavoq misilittagalik, pineqartumut atatillugu misigisaminik oqaluttuartillugu atornerartoq. Kalaallit Nunaanni tusagassiuutini *tusarfiit akuusut* tusarfittut atornerarnerpaapput, tusarfiit atornerqartut 81 procenterigamikkitt. Internettikkut tusagassiuutit radiulu tusarfinnik akuusunik atuinerpaapput, tassa tusarfiit taakkunani atornerqartut 84 procenterigamikkitt. Tv tusarfinnik akuusunik atuinikiffiunerpaavoq, tassa taakku 72 procentiugamik.

Tusarfiit misigisaqarsimasut tusagassiuutini atorneqarnikinnerpaapput. Tusarfiit taakku 13 procentiupput. Tv tusarfinnik misigisaqarsimasunik atuiffiunerpaavoq (24 procentit), internettikkut tusagassiuutit tusarfinnik taakkuninga atuinikinnerpaallutik (8 procentit).

Nutaarsiassani tusarfiit 6 procentii tassaapput *tusarfiit immikkut ilisimasallit*. Internettikkut tusagassiuutini aviisinilu naqitani tusarfiit 8 procentii tusarfiupput immikkut ilisimasallit, taamaallaalli 4 procentiullutik tv-kkut radiukkullu nutaarsiassani.

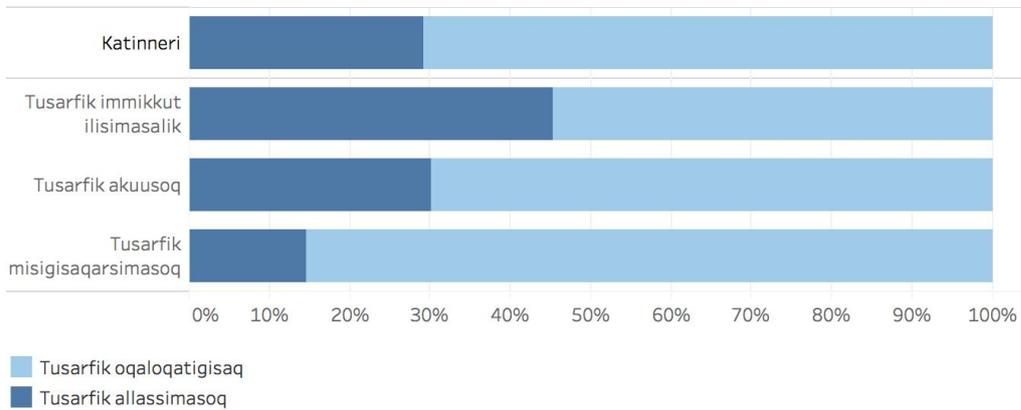
Tusagassiuutini tusarfiit suuneri

Tusarfiit allassimasut oqaloqatigisallu

Misissuinerup takutippaa tusarfiit allassimasut amerlanerpaat immikkut ilisimasallit akornanneersuusut. Taakkaa affangajaat allassimasutigut tusarfiupput (46 procentit). Tassaagajuppullu nalunaarasiat. Tusarfiit akuusut allassimasut Facebookimi qinikkat allagaannit imaluunniit oqartussaasut nalunaarutaannit pissarsiarineqarajupput. Akuusunit tusarfiit 30 procentii allassimasuupput. Misigisaqarsimasunit tusarfiit ikinnerpaat allassimasuupput (15 procentit).

Tusagassiuutini tusarfiit allassimasut oqaloqatigisallu

Tusarfiit inuussutissarsiutaat

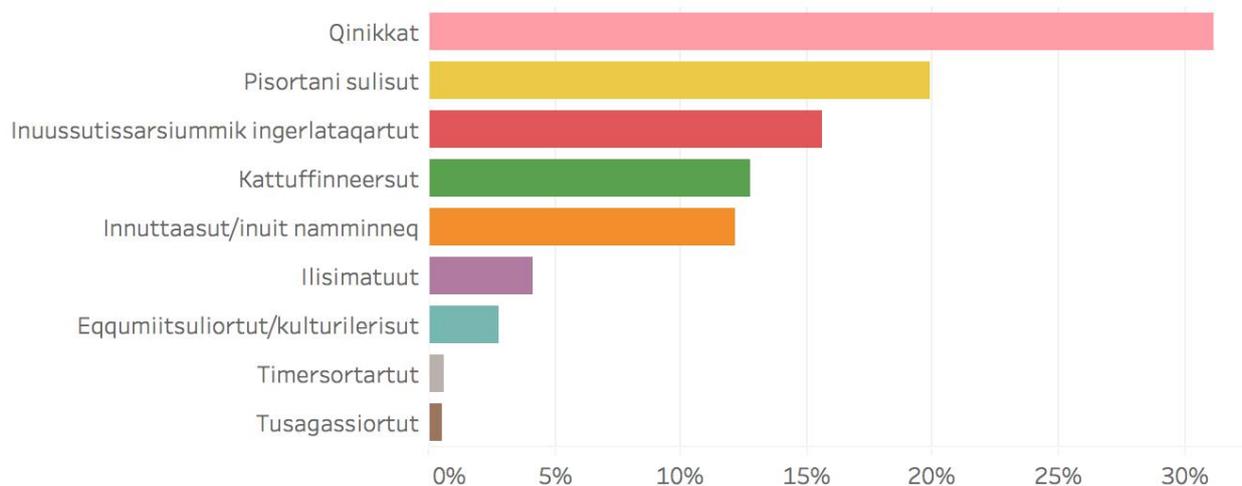
Matuma ataani grafimi spaltimi siullermi takutinneqarpoq tusarfiit nutaarsiassani atorneqartut sunik suliaqarnersut. Tusarfiit akornanni amerlanerpaapput qinikkat (31 procentit). Tulliupput pisortani sulisut (20 procentit), pingajuullutik inuussutissarsiummik ingerlataqartut (16 procentit)¹.

Spaltip aappaani takutinneqarpoq tusarfiit akuusut aamma tusarfiit misigisaqarsimasut sunik suliaqarajunnersut. Tassannga erserpoq tusarfiit akuusut 39 procentii tassaasut qinikkat, 22 procentii tassaallutik pisortani sulisut 19 procentiilu tassaallutik inuussutissarsiummik ingerlataqartut.

Tusarfiit immikkut ilisimasallit tassaagajupput ilisimatuut (taakkunannga 62 procentiullutik). Ilisimatuut tusarfiit tamarmik 4 procenteraat.

¹ Pisortat suliffeqarfiutaanni sulisut immikkoortumut 'inuussutissarsiornermi ingerlataqartunut' inissitaapput.

Tusarfiit suut sunik suliaqartut

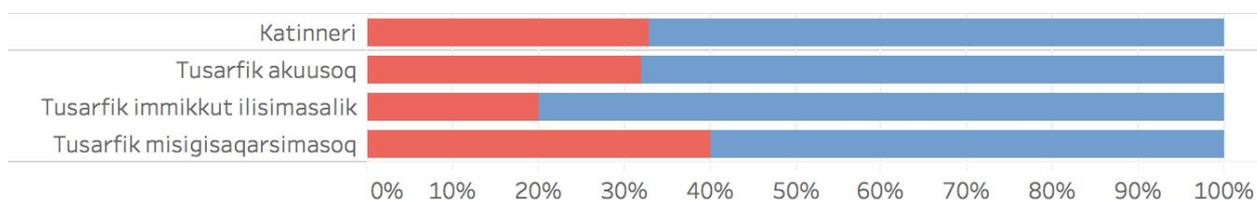

Nutaarsiassani angutit arnallu

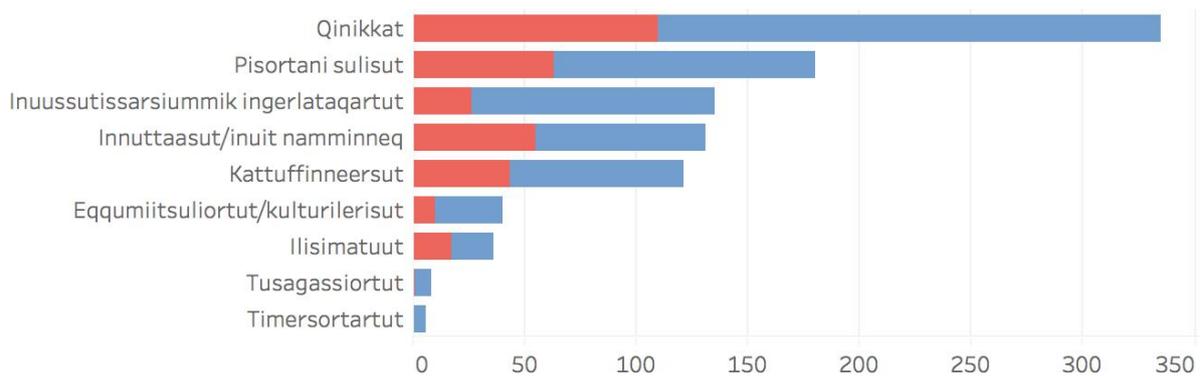
Nutaarsiassani tusarfiit 34 procentii arnaapput, 66 procentii angutaallutik.

Tusarfiit misigisaqarsimasut 38 procentii, tusarfiit immikkut ilisimasallit 33 procentii tusarfillu akuusut 32 procentii arnaapput.

Politikerinit tusarfiit 33 procentii aammalu kattuffinnit ingerlatsisunit pisortanilu sulisunit tusarfiit 35 procentii arnaapput. Inuussutissarsiornermi ingerlatsisunit tusarfiit 19 procentii innuttaasunillu nalinginnaasunit tusarfiit 42 procentii arnaapput.

■ Angutit
■ Arnat

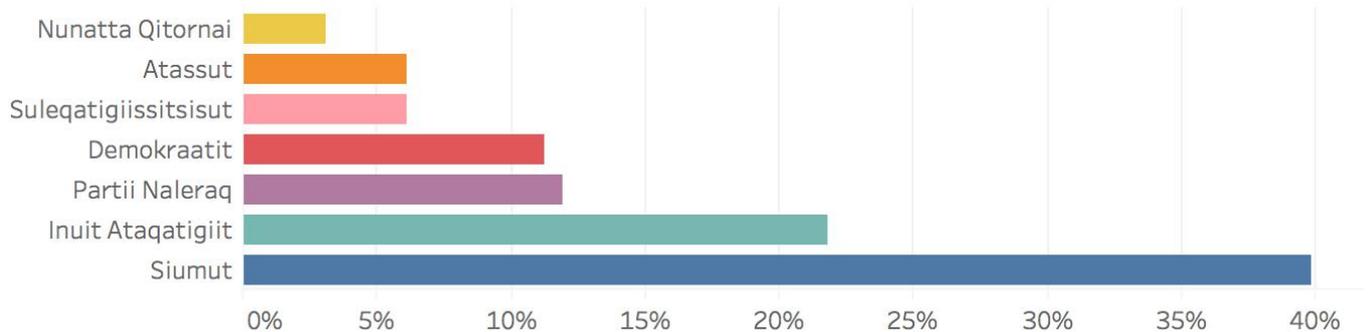
Køn
 ■ Angutit
 ■ Arnat

Qinikkat nutaarsiassani

Taaneqareersutut qinikkat nutaarsiassani tusarfittut atukulaneqarnerpaapput (tusarfiit tamarmik 31 procentalugit). Siumukkormiut tusagassiuutini tusarfiit qinigaasut 41 procenteraat, tulliullutik Inuit Ataqtigiit (18,3 procentit), Demokraatit aamma Partii Naleraq (tamarmik immikkut 11 procentit), Atassut (9 procentit), Suleqatigiissitsisut (6 procentit) taavalu Nunatta Qitornai (3 procentit).

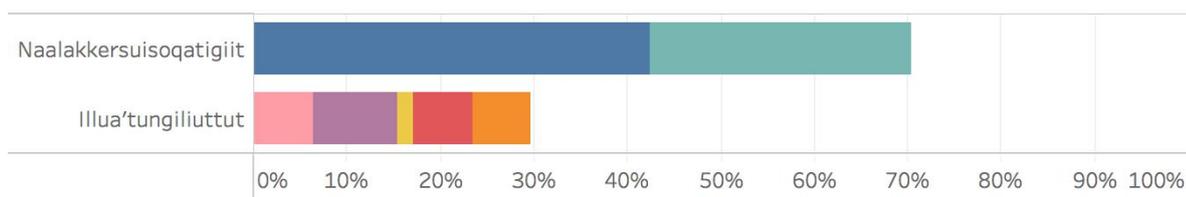
Qinikkat tusagassiuutini

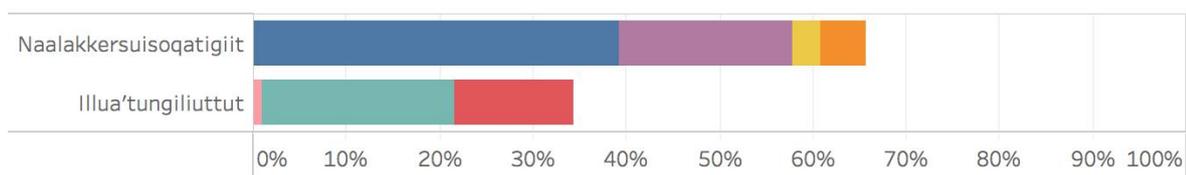
Nutaarsiassat matumani misissorneqartut apriliip 24-anni 2018 Inatsisartunut qinersinerup siornatigut kingornatigullu katersugaapput. Illua'tungiliuttunit tusarfiit qassiunerat partiinit naalakkersuisuutitaqartunit tusarfiit qassiunerannut naleqqiukkaanni erseqqippoq qinersinerup siornatigut kingornatigullu tusarfiit partiinit naalakkersuisoqatigiinnit pisut amerlanerusut. Aamma qinersinerup siornatigut kingornatigullu naalakkersuisoqatigiit partiinit assigiinngitsunit pigaluartut partiit naalakkersuisooqataasut illua'tungiliuttunit siviisunerusumik oqaaseqartitaasarpot. Qinersineq siqqullugu IA aamma Siumut naalakkersuisoqatigiipput,

qinersinerullu kingornatigut Siumut, Partii Naleraq, Atassut aamma Nunatta Qitornai. Qinersinerup siornatigut kingornatigullu tusagassiuutini tusarfiit partiinit naalakkersuisoqatigiinnit pisut katillutik 70 procentit missaanniipput, tusarfiit illua'tungiliuttunit pisut 30 procentit missaanniillutik.

Naalakkersuisoqatigiit illua'tungiliuttullu apriliip 24-anni qinersinerup siornatigut tusagassiuutini

Naalakkersuisoqatigiit illua'tungiliuttullu apriliip 24-ani qinersinerup kingornatigut tusagassiuutini

Partiit

- Atassut
- Demokraatit
- Inuit Ataqaqatigiit
- Nunatta Qitornai
- Partii Naleraq
- Siumut
- Suleqatigiissitsisut

Partiit naalakkersuisuutitaqartut tusagassiuutini illua'tungiliuttuninngarnit sammeneqarnerusarnerat aamma nunani allarpassuarni maluginiarneqartarpoq, tassa amerlanerusutigit iliuusissanik saqqummiussisuusarnermikkut imaluunniit oqaluuserineqartunut akisussaatitaanermikkut oqalutsinneqarnerusaramik (takukkit soorlu Hopmann, Vreese & Albæk, 2011)

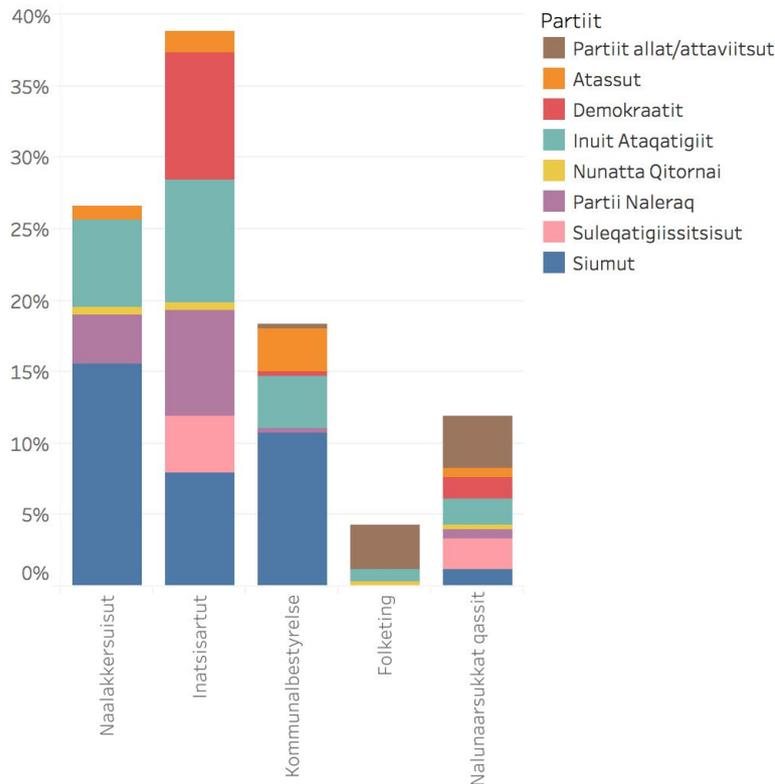
Qinikkat sumi qinigaappat?

Nutaarsiassani politikkikkut tusarfiit tassaagajunnerupput nunami tamarmik naalakkersuinermik sammisaqartut, tassa Inatsisartunit (39 procentit) aamma Naalakkersuisunit (27 procentit). Qinikkani nutaarsiassatigut tusagaasartuni tulliupput kommunalbestyrelsini ilaasortat (18 procentit). Qinikkat tusagassiuutitigut tusarfigineqartartut

4 procentii Folketingimut ilaasortaapput. Folketingimi qinikkat Kalaallit Nunaanni tusagassiuutitigut tusagaasut amerlanersaat immikkoortumut 'partiinut allanut/attaviitsunut' ilaapput. Taakku tassaapput Folketingimut ilaasortat qallunaat.

Qinikkat tusagassiuutitigut tusarfigineqartartut 12 procentii immikkoortumut 'allanut/qinigaanngitsunut' ilaapput. 'Allat/qinigaanngitsut' taakku tassaapput politikikkut qinigaaffimmuq qinigaanngitsut (soorlu Inatsisartunut qinigassanngortittut). Immikkoortumut tassunga ilaapputtaaq tusagassiorfinnut nalunaarutit partiit peqatigiiffinneersut kiisalu qinikkat nunanit allaneersut (soorlu USA-p præsentia)

Qinikkat tusagassiuutini
issuarneqartut sumi qinigaappat
partiimullu sumut?

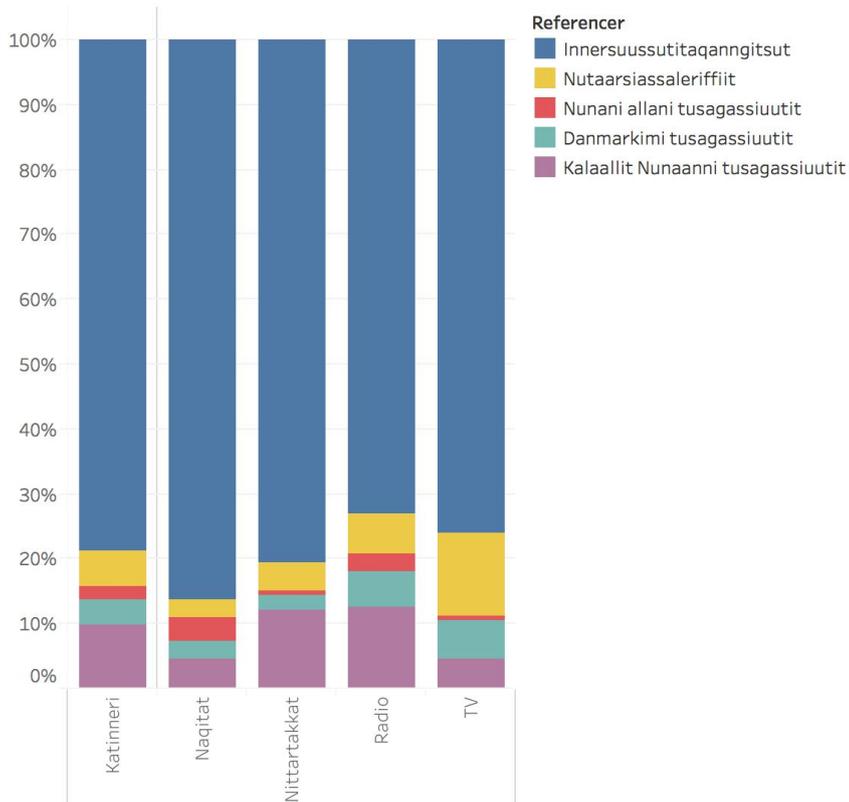

Nutaarsiassani innersuussinerit

Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit nutaarsiassaataasa 21 procentiini tusagassiuutini allani nutaarsiassat issuarlugit innersuussutigineqartarput. Soorlu radiukkuq taaneqartarpoq nutaarsiassaq tusagassiummit allamiq saqqummiunneqarsimasoq. Aammali nutaarsiassat atuagassaasarpud nutaarsiassaleriffiup aqqanik qulequttap ataatiqut nalunaaqutserneqarsimasut (soorlu Ritzau).

Nutaarsiassat misissorneqartut 10 procentiini Kalaallit Nunaanni tusagassiuitit allat innersuussutigineqarput, 4 procentiini Danmarkimi tusagassiuitit innersuussutigineqarlutik, 2 procentiini nunani allani tusagassiuitit kiisalu 6 procentiini nutaarsiassaleriffiit innersuussutigineqarlutik. Nutaarsiassat sinnerini (78 procentiini) tusagassiuitinut allanut innersuussuteqanngilaq.

Tusagassiuitit sunut innersuussisarpat?

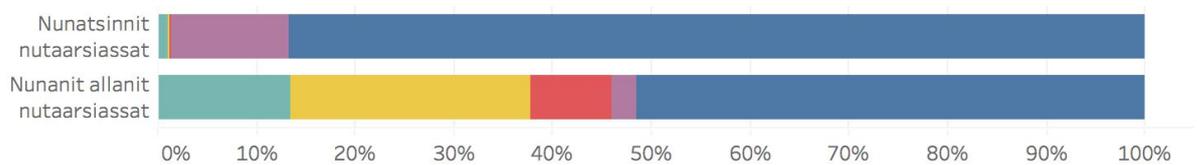

Tusagassiuitinut allanut innersuussinerit amerlassusii qanoq suliaqqinneqartiginerannik apeqqummut sanilliuukkaanni tupaallaatissaanngilaq nutaarsiassat immikkoortumi 'tusagassiortutut suliaqqitaanngitsut'-miittut 72 procentii tusagassiuitinut allanut innersuussutitaqarmata. Pingaartumik nutaarsiassaleriffinnut, aammali qallunaat allamiullu tusagassiutaannut. Nutaarsiassat suliaqqinneqarsimanerujartortillugit nutaarsiassat tusagassiorfinnut allanut innersuussutitallit ikiliartortarput. Tamanna eqqumiiginarpallaanngilaq, tassami qanoq suliaqqinneqarsimatigineq aqqissuisoqarfimmi qanoq misissuisimatiginermik tunngaveqarami. Takuneqarsinnaavorli nutaarsiassat suliaqqinneqarsimanerpaat immikkoortumut 'namminivik tusagassiat pisarnertullu tusagassiat'-nut ilaasut innersuussutitaqarnerusartut 'kiffartuussinikkut tusagassianingarnit' (suliaqqitaannginnerusunit). Tamatumunnga pissutaavoq 'namminivik tusagassiornerup pisarnertullu tusagassiornerup' tusagassiorneq tunngavigalugu pingaartitanik iliuuseqarfiunerusarnerat, tamatumani nammineq siornatigut suliarisimasat pineqartumut tunngasut innersuussutigineqarajullutik.

Nunatsinnit nunanillu allanit nutaarsiassani innersuussinerit

Nunanit allanit nutaarsiassani innersuussinerit nunatsinnit nutaarsiassani innersuussinernit amerlanerupput. Nunanit allanit nutaarsiassat 49 procentii innersuussinertaqarput, nunatsinnilli nutaarsiassat 14 procentiinnaat taamaallutik. Nunanit allanit nutaarsiassani pingaartumik nutaarsiassaleriffiit nunanilu allani tusagassiuutit innersuussutigineqartarput, nunatsinnilli nutaarsiassani pingaartumik nunatsinni tusagassiuutit innersuussutigineqartarput.

Referencer

- Innersuussutitaqanngitsut
- Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit
- Nunani allani tusagassiuutit
- Nutaarsiassaleriffiit
- Danmarkimi tusagassiuutit

Eqikkaaneq

Nalunaarusiap immikkoortuani matumani misissorpavut Kalaallit Nunaanni nutaarsiassat imarisartagaat, tusagassiuutini naqitani elektroniskiusunilu. Nutaarsiassaqaqtitsinermi malunnaateqarnerpaapput kiffartuussinikkut tusagassiorneq suliareqqitaanngitsunillu tusagassiorneq. Nutaarsiassat 79 procentiini tusarfiit taaneqartarput, tusarfiit 2/3-iinit amerlanerulaartut oqaloqatigisaapput, pingajorarterutaat allassimasuullutik, tusarfillu nalinginnaanerpaasoq tassaavoq qinigaq akuusutut tusarfiusoq. Inatsisartuni Naalakkersuisunilu qinikkat nutaarsiassani tusagaanerpaapput.

Inerniliineq

Nalunaarusiami pingasunik immikkoortulimmi matumani misissorneqarput Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit tusagassiortullu, tusagassiuutininik atuineq aamma tusagassiuutit imaat. Aatsaat taamaattumik nalunaarusiortoqarpoq, siunertaavorlu siunissami akuttunngitsumik taamatut nalunaarusiortoqartassasoq. Ukiut ingerlaneranni tusagassiuuteqarnikkut ineriartorneq taamaalilluta malinnaaffigisinnaalissavarput. Taamaattorli misissuinerup matuma kingunerisaanik inerniliisoqarsinnaalereerpoq taassallugit pingaaruteqartunik.

Kalaallit Nunaanni tusagassiuuteqarnermi malunnaateqartorujussuupput tusagassiorfik inuiaqatigiinni kiffartuussinissamik pissaaffiligaq KNR aamma Tusagassiorfik SermitsiaqAG, imarisamikkut pingaaruteqarnerpaasut pisortallu tusagassiuutininik tapiissutaannik pissarsinerpaasartut. KNR-imut aningaasaliissutaasartut saniatigut tusagassiuutininik tapiissutaasartut killeqakulukkaluartut Kalaallit Nunaanni minnerusunik tusagassiuuterpaaloqarpoq arlaannaannulluunniit pituttorsimanngitsunik. Eqikkaalluni oqartoqarsinnaavoq nuna manna tusagassiuutit ikittuinnaallutillu angisuujunngitsut atuuffigigaat, taamaattorli tusagassiuutit taakku innuttaasut 56.000-iusut tunngavigalugit sullissinerat tamatigoorluartuusoq.

Kalaallit Nunaanni tusagassiuutininik atuineq angivoq nunani avannarlerni allani atuinnermut sanilliullugu. Innuttaasut 90 procentiisa missaasa KNR-imi tv-ikkut nutaarsiassat sapaatip-akunneranut minnerpaamik ataasiarlutik isiginnaartarpaat, taamatukannerlu aamma ippoq KNR-imi radioaviisimut tunngatillugu (KNR 2018). 35 procentit missaasa nutaarsiassatik internettimi tusagassiuutitigut pissarsiarinerusarpaat, taakkunanilu sermitsiaq.ag alakkarneqarnerpaasarpog. Nuummi innuttaasut innuttaasunit allanit bredbåndeqanngitsunit allaanerusunik ileqqoqarput tusagassiuutininik atuinerup tungaatigut, inuusunnerusullu tusagassiuutininik digitaliusunik atuinerupput utoqqaanerusuningarnit. Naatsorsuutigineqarsinnaavoq naqitanik, tv-imik radiumillu atuineq milliartorumaartoq, internettikkulli tusagassiuutininik atuineq alliartorumaarluni.

Nutaarsiassanik saqqummiussuinerpaapput tusagassiorfiit SermitsiaqAG aamma KNR. Nutaarsiassani malunnaateqarnerpaapput kiffartuussinikkut tusagassiat aamma tusagassiat suliareqqinneqanngitsut. Nutaarsiassat 79 procentiini tusarfiit taaneqartarput, 2/3-init amerlanerulaartut tassaapput tusarfiit oqaloqatigisat, pingajorarterutaannaalli tassaallutik tusarfiit allassimasut. Tusarfik nalinginnaanerpaaq tassaavoq qinigaq akuusutut tusarfiusoq. Inatsisartuni Naalakkersuisunilu qinikkat nutaarsiassani tusagaanerpaapput.

Atuakkat najoqqutarineqartut

- Blach-Ørsten, M. og Ida Willig (eds.) (2016). Den fælles dagsorden – og alle de andre. En nyhedsugeanalyse af medieindhold, mediebrug og medieforventninger. Frederiksberg: Samfundslitteratur
- David Nicolas Hopmann, Claes H. de Vreese, Erik Albæk (2011); Incumbency Bonus in Election News Coverage Explained: The Logics of Political Power and the Media Market, *Journal of Communication*, Volume 61, Issue 2, 1 April 2011, Pages 264–282,
- Deloitte (2013) 'Den Erhvervsdrivende Fond Sermitsiaq AG - Årsrapport 2012'. Deloitte (2014) 'Den Erhvervsdrivende Fond Sermitsiaq AG - Årsrapport 2013'.
- Deloitte (2015) 'Den Erhvervsdrivende Fond Sermitsiaq AG - Årsrapport 2014'.
- Deloitte (2017) 'Den Erhvervsdrivende Fond Sermitsiaq AG - Årsrapport 2016'.
- Deloitte (2018) 'Den Erhvervsdrivende Fond Sermitsiaq AG - Årsrapport 2017'.
- DR Medieforskning (2017) *Medieudviklingen 2017*. Available at: <https://www.dr.dk/om-dr/fakta-om-dr/medieforskning/medieudviklingen/2017/forord-alt-var-bedre-i-gamle-dage>.
- HS Analyse (2010) *Befolkningens medievaner 2010*.
- Hussain, N. (2013) 'Mediernes rolle i den politiske proces – en diskussion af mediernes output'.
- Jespersen, M. A. (2017) 'Grønlands medier under lup', *Tidsskriftet Grønland*, 65(1), pp. 2–10.
- KNR (2014) 'Strategi og handleplan 2014-2017 - KNR-Puillasoq'.
- KNR (2016) 'Public Service redegørelse for 2016'.
- KNR (2017) 'Seer- og lytterundersøgelse 2016'.
- KNR (2018) 'Seer- og lytterundersøgelse 2017'.
- Lund, Anker Brink, Mark Blach-Ørsten og Ida Willig (eds.) (2009). Hvor kommer nyhederne fra?: Den journalistiske fødekæde før og nu. Århus: Ajour.
- Nordicom (2018) *Public service TV audience shares 2000-2017*.
- Pedersen, B. K. (1999) 'Medieprofil blandt 12-19 årige i Nuuk, Grønland', in Christensen, C. L. (ed.) *Børn, unge og medier. Nordiske forskningsperspektiver*. Nordiske f. Gothenburg.

- Redaktionen (2014) 'Sermitsiaq.{AG} er igen skuffet over årsresultat', *Sermitsiaq.AG*. Available at: <http://sermitsiaq.ag/sermitsiaqag-igen-skuffet-aarsresultat>.
- Redaktionen (2018) 'Mediehus leverer flot resultat'. <http://sermitsiaq.ag/regnskabmediehus-leverer-flot-resultat>.
- Rygaard, J. (2017) 'Mediespejlet'.
- Schultz-Nielsen, J. (2018) 'Gigantisk merforbrug på internettet', <http://sermitsiaq.ag/gigantisk-merforbrug-internettet>.
- Stats, I. W. (2017) *Facebook usage in North America*. Available at: <https://www.internetworldstats.com/america.htm#gl>.
- TELE-POST (2016) *Årsrapport 2015*. Nuuk.
- TELE-POST (2017) *Årsrapport 2016*. Nuuk.
- TELE-POST (2018) *Årsrapport 2017*. Nuuk.
- TeleGreenland (2013) 'Årsrapport 2012'
- USTelecom (2017) *U.S. INTERNET USAGE AND GLOBAL LEADERSHIP ARE EXPANDING*. Available at: <https://www.ustelecom.org/sites/default/files/documents/USTelecom IP Usage 2016.pdf>.
- Willig, Ida, Mark Blach-Ørsten, Jannie Møller-Hartley og Sofie Flensburg (2015) 'Journalistiske Kvaliteter 1999-2014'. Specialrapport. Mediernes udvikling i Danmark 2015. Kulturstyrelsen.

ⁱ Public servicemut tapiissuteqartarneq taamaattoq Tusagassiuuteqarneq pillugu Suleqatigiissitamit isornartorsiorneqarsimavoq marlutsigut ajornartorsiutissiinerarlugu. Siullermik; KNR-imut siumungaaq pilersaarusiornissaq ajornakusuulersippaa aningaasaqarneq ukiut ataasiakkaaginnarlugit siumut naatsorsorneqarsinnaammat. Aappasaanik; ukiumoortumik isumaqatigiinniartarnerni KNR politikikkut ingerlatsinermut pituttugaavallaalersarpoq. Taamaattumik Tusagassiuuteqarneq pillugu Suleqatigiissitaq nalunaarusiamini 2010-imeersumi "Tusagassiuutit nukittuut"-ni siunnersuuteqarpoq allannguisoqaqqullugu ukiunut sisamanut aningaasaliissuteqartalernikkut aammalu politikerit immikkuualuttutigut aqutsisuunnginnissaata isumannaallisarneqarneratigut.

ⁱⁱ Kisitsisit KNR-ip sulisoqarnermut immikkoortuanit pissarsiaapput, KNR-illu ilisimatitsissutigaa 95-inik sulisoqarnissaq aalajangersagaasoq, atorfilli ilaat maanna inuttaqanngitsut.

ILISIMATUSAREIK

University of Greenland